

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy óra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy óra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, július 13.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Bécsi rongy.**
- Uj pénzintézet Aradon.**
- A rómuralom felé?**
- Budapest főváros tanácsa és a legújabb bécsi pimaszság.**
- Tizenöt évvel a halálba.**
- Ettinger hurokra került.**
- Az anarkista plébános.**
- A milliomos halála.**
- Egy kereskedő öngyilkossága.**
- Tárca: Esküvő után.** Irta: Unger Ila.
- Regény-Csarnok: Modern Ophélie.** Fordította: Liptai Imre.

Bécsi rongy.

Arad, július 12.

Volt idő, mikor Bécsben nagyon szerették a magyart és még a „Kikiriki“ is csak kedves élczetet közölt a nagysarkantus és vitézkötéses „Janosch batschi“-ról. Hogy a Janosch batschi mikor az utcán olvassa Bécsben a hirdetéseket a falról, ahogy hátratett kezében van a pipa, hát odamegy egy suszterinas és szivni kezdi a pipát, anélkül, hogy a Janosch batschi észrevenné. Továbbá, hogy mire jók a szolgabíró ur nagy, tarajos sarkantui. Mikor a szolgabíró ur elázik a korcsmában és fekszik már hanyatt a földön, nem kell kocszi a szolgabíró ur hazaszállítására. A Janosch huszár egyszerűen fölfogja két vállánál fogva a szolgabíró urat és hazatolja. A nagy

tarajos sarkantuk itt a talicskakerék szerepét játsszák.

Ily kedves, ily gemüthlich volt a bécsi nemzet husz esztendő előtt. Csak így tréfágotozott. Amugy a magyar pénz igen jól esett neki: hiszen az ingombunktól kezdve minden, amit viseltünk, osztrák portéka volt.

Azóta kezdett némileg észhez kapni a magyar s azóta fokonzint kellemetlenebb ember lett Bécsben a Janosch batschi. Micsoda szemtelenség az a Janosch batschitól, hogy ezentul maga főz magának cukrot, nem akceptálja a bécsi selejtes posztókat, de még a gyerekek sem ad feketesárgára festett fakatonakat játéku. hanem játékgyarat is maga csinál. No ez már gyalázat. És azután mert ellenkezni némiképpen az osztrák piacok, állatfölküdesek kizsákmányoló rendszere ellen is.

Ez már sok volt. A hangulat egyre jobban változott meg Bécsben a Janosch batschi iránt. Már kevésbé szerették. Kevesebb pénzt látott tőlünk a dicső sógor, ennél fogva kisebb szeretetet mutatott.

Apránkint így következett el az az idő, hogy Bécsben Lueger ur, alighanem berugva, kijelentette, hogy nem nyugszik addig, amíg a feketesárga zászlókat a magyar főváros falaira ki nem tüzi.

Ezt az egészen közönséges beszédet követte azután a brutalitások és ostobaságok egész sora, amely mostanában bécsi hivatalos részről abban nyert betetőzést,

hogy Budapest fővárost nem ismerik el ezen a néven, hanem ezentul Ofen-Pesthnek czimezik. Ez most a legujabb vesszőparipája annak a községtanácsnak, amely Európa egyik legnagyobb városában ma a kupaktanács szégyenletes szerepét viseli.

Rövidesen jól járnak vele és kurtán kapnak róla elintézését. Budapest főváros — mint egy alábbi távirati tudósításunkban olvasható — nem fogja elfogadni az ilyen czimzéssel érkezett átiratot hivatalos akta gyanánt, a posta pedig az így czimzett levelet nem kézbesíti, hanem visszaküldi föladóknak.

Ez így történik. De a bécsi részről történt galádságokat nem szabad figyelmen kívül hagyni. Nem szabad ezen brutalításokat egyetlen magyarnak sem elfelejteni. Nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy abban a városban már hivatalosan is ellenünk törnek.

Ezt tanulja meg minden ember. Leginkább a magyar kereskedő, akin mulik, hogy osztrák és bécsi portékát vásárolunk. A Lueger szavaira és a bécsi hivatalos baromkodásokra csak az lehet az egyetlen, hozzánk méltó felelet: Nem érintkezni velük. Kétszeresen éreznünk kell ilyenkor, hogy kötelességeink vannak a magyar iparral szemben s tisztán csak a kereskedő világon áll ma, az ipartolás hazafias föllendülése korszakában az, hogy ezen kötelességeinknek eleget is tehessünk. ©

TÁRCZA.

Esküvő után.

Irta: Unger Ila.

Milyen különösen édes érzés az, mikor az ember először lép az otthonába!

Nem azt az otthont értem, ahol gondos, drága anyai kezek takargatják be gyöngye testünket puha, meleg takaróval, s ahol olyan hosszú-hosszu időt élünk át nyugodtan, kényelemben, egy fiatal sziv naiv, tudatlan boldogságában, üde érintetlen lelkünk édes ábrándjaival.

Hiszzen otthon az is, igaz. A mienk ott is minden; a nagy, ódivatu, fehér kandalló, a piros ripsz garnitúra, és még a hízegő, szürke czicza is.

Hisz az új otthonban sem egyedül az enyém minden, itt is a mienk... De oh Istenem, mennyire más volt mégis, mikor az első estén Bélával megsimogattuk az elegáns, perzsa divánt, megbámultuk a nagy, kerek lánggal égő bronz lámpát, szétnéztünk a herczig, kis hatszögletű szobában, — melynek olyan az alakja, mint a teás skatulyánké, — és ő azt mondja:

— Itt most minden a mienk, minden... minden!

Az egészet igen szépen és érzelmes hangon mondta, de nekem mégis ez a szó tetszett legjobban: *mienk!*... Pedig odahaza is

hányszor hallottam ezt a szót, mikor például apus a szép, új házat vette, mama azt mondta nekem:

— Lásd drágám, ez most a mi házuk — aztán hozzátette még büszkén:

— Igen a mienk!

Hanem ez uram bocsáss, még se hangzott olyan szépen, legalább az én fülemben nem! És nem tudom, ha bünt követek-e el, hogy ilyen hálátlan vagyok, de — nem tehetek róla.

Mikor esküvő után felültünk a kényelmes, ódivatu batárra, valami olyasfélét éreztem, mintha haragudnom kellene Bélára, a miért kiragadott ebből az én boldog, nyugodt leány-ságomból és belevisz az élet hullámzó tengerébe a többi hánykódó gyenge csolnak közé.

A fordulónál még hallottam az édes anyám fuldokló, sirásba vesző hangját, amint utánam szólott:

— Vigyázz magadra... édes!

Es ebbe a gyöngéd, óvó hangba belevegyült a Lili hangos kiáltása is:

— Aztán ne felejtse el az ígéreted, tudod... a bárról!

Visszanéztem, de már csak a kis Imre öcsémet láttam, amint kiállott a kocsitra, s onnan integetett felém:

— Margit! a krumplicukrot!... És én erre, még abban a nagy szomorúságomban sem állhattam meg, hogy el ne mosolyogjam magam.

— Mit nevezsz édes? — kérdezte Béla, és a kezem után nyult.

— No ne!... mondtam neki és elfordítottam az arcom félig duzzogva.

— Haragszol? kérdezte ő ismét, és igyekezett a szemembe nézni, nem szóltam, csak egyre sóhajtottam vissza, a csöndes, árván hagyott kis szobám felé, amelynek ablakából csak úgy integettek a zöld levelű pelargóniumok, meg a száraz, félig kifagyott szekfiük.

Béla gyöngéden megfogta az arcom, és előre fordította, hogy ne nézzek többé vissza. És én úgy láttam, mintha féltékeny lett volna az én édes elhagyott anyámra, a pusztán maradt leányzóbara, meg még azokra a szegény bucszó virágokra is.

Mikor aztán ott voltunk a kis rozoga falunál, és nem látszott már a nagy impozáns udvarház, egy köny esett ki a szememből, s odafordultam Bélához:

— Jöjjön, menjünk vissza! — mondtam fogvaczogva, a sirástól csukló hangon, kérőleg összetett kézzel. (Jaj, de félttem, hogy megteszi!...)

Rám nézett, előbb bámulva, csodálkozón, azután egy kétségbeesett mozdulattal megragadta a kezem.

— Hát nem szeretsz?... kérdezte lázasan, aztán elcsüggedve. — Hát nem szeretsz már?

En nem tudom, miért, — de színtelen gyönyörrel néztem, hogy ez a komoly, nagy ember milyen kérőn, alázttal néz rám, hogy lesi az ajakamról a szót, és milyen szeliddé megadóvá, ugyszólván gyermekké teszi őt a sze-

Uj pénztintézet Aradon.

(A takaréknak megalakítását kimondották.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 12.

Ma még nem lehet egész biztosan tudni, lesz-e valami abból az új pénztintézetből, amit Aradon főleg a kiskereskedők és iparosok terveznek, de annyi már megtörtént, hogy a megalakulást *elvileg* kimondották. A többi attól függ, fog-e találkozni elég ember a részvények jegyzésére, mert e nélkül bizony az alapítók meg sem mozdulhatnak. Mindenre pénz kell, pénz és pénz. Az alapítók reménykednek, hogy a megalakulás nemcsak *elvileg*, de *tényleg* megtörténik s az új pénztintézet hamarosan fog teremteni olyan üzleti kört, a mely létezését megzilárdítja s a melylyel fenállásának szükségessége voltát beigazolni képes.

Mindez persze még a jövő zenéje. Ez idő szerint azok, kiket az új pénztintézet megszületése közlőre érdekel, nem tehetnek egyebet, minthogy várakozási álláspontra helyezkednek s figyelemmel kísérik az események alakulását.

Ma egy lépéssel tovább haladt a tervezgetés. Ma délután 6 órakor a kereskedelmi és iparkamara székházának nagytermében a kezdeményezők értekezletet tartottak, melyen mintegy hatvan kiskereskedő és iparos vett részt.

(A megalakítás részletei.)

A gyűlést *Nemess Zsiga* dr. nyitotta meg. Miután a megjelenteknek köszönetet mondott az érdeklődésért, vázolta a tárgyát, mely az eszmecse: e anyagát képezi: pénztintézetet létesíteni a *kiskereskedők, kisiparosok, kiscgazdák*, egyszóval a *kis emberek* hitelgényeinek kielégítésére. Az eszmét a kis- és középkereskedők társulata pendítette meg, kizárólag humánus célzattal. A tervezők egy *százezer korona* alaptőkével meginduló takarékpénztár létesítését proponálták ugyan, de mivel e mellett sok a rezszi, de meg kétszer akkora tőkével kétszer akkora jövedelemre lehet kilátás, úgy vélték, előnyösebb volna *kétszázezer koronával* indítani meg a pénztintézetet. Kéri a gyűlést, ilyen értelemben hozzon határozatot.

A mi magát az eszmét illeti, az a közönség körében rokonszenvre talált. A kétezer darab részvény elhelyezése mindenestre nehézségekbe fog ütközni, de mivel száz korona név

értékű részvények lesznek, ez azzal biztat, hogy sokan és szívesen fognak a kis intézet körül csoportosulni. Arra is lehet kilátás, hogy a szövetségi alapon álló pénztintézetek, mint a takaréknak és segélyegylet, az iparosok hitelszövetkeze stb. idővel egyesül a tervezett új takarékpénztárral, a mi aztán a továbbiaknak hatalmas alapot szolgáltat.

(Városi takarékpénztár.)

Az első és fő kellék annak kimondása, pártolják-e az értekezlet tagjai az eszmét avagy nem? Hogy utmutatóval szolgáljon, felolvassa az alapítók által megszerkesztett alábbi tervezetet.

A *Városi takarékpénztár részvénytársaság* alapítási tervezete.

Alólírottak *Városi takarékpénztár Aradon* czég alatt egy pénztintézet felállítását tervezik.

A vállalat tárgya: betétek kamatozás végleti elfogadása, előlegezés; kölcsön-, váltó leszámítolási és hitelügyletek keresztülvitele.

A részvénytársaság alaptőkéje *kétszázezer koronában* állapítatik meg és részvényalírást utján szereztetik be, mely célból *kétezer darab egy száz koronáról* szóló részvény bocsátatik ki. Az aláírás személyesen vagy meghatalmazott által eszközölhető. Az aláírás alkalmával minden egyes aláírt részvény után *husz korona cs három korona* alakulási költségekre fizetendő, az *Aradi takaréknak és segélyegylet mint szövetkezet* pénztáránál és nyugtájára.

A jegyzett részvények névértékének további befizetése az alakuló közgyűlés megtartása után *havonkénti tíz korona* részletben történik.

A vállalat tartama *ötven év*. Az első igazgatóságot három évre az alapítók nevezik ki. Ez igazgatók a részvénytársaság ügyeit a három első évben fizetés nélkül intézik.

Az aláírás zárideje 1900. év szeptember hó 3-ik napjának esti 6 órájáig tüzetik ki.

A részvényeket jegyző aláírók, az aláírás záridejétől számítandó két hónapon belül alakuló közgyűlésre meghívotnak.

Ha a közgyűlés két hó alatt össze nem hívatik, vagy ha az aláírás siker nélkül maradt, az aláírók befizetett pénzeiket levonás nélkül visszakövetelhetik. A visszafizetés

kötelessége az alapítókat egyetemlegesen terheli.

Ez volna a terv, melynek tárgyalásába mielőtt belemennének, kérte a gyűlést, hogy válaszon a tárgyalás vezetésére elnököt. A maga részéről *Deutsch Mórt* ajánlja, a kit egyhangulag meg is választottak.

(Keresztelő a születés előtt.)

Gezeon János szólott először hozzá a tervezethez. A czim ellen van kifogása, amely nem fejezi ki a pénztintézetnek szánt jellegét.

Mittner József hasonló véleményben van. Azt ajánlja, hogy mivel az eszme a kis- és középkereskedők társulatában érett meg, az új intézetnek ez legyen a neve: *Kereskedő-takarékpénztár*.

Adler Andor mindenekelőtt azt véli *elvileg* kimondandónak, hogy létesüljön-e a pénztintézet, ami az érdeklődők szép száma után következtetve, bizonyára ki is mondatik. A továbbiakról mindaddig nem lehet szó, míg az alapítók meg nem győződnek arról, összekapathatják-e a szükséges részvénytőkét. Ajánlja, hogy az aláírások gyűjtésére az értekezlet bizottságot küldjön ki s a város egész közönségére tegye lehetővé, hogy részvényeket jegyezzen. A czimről vitatkozni azután is ráérünk.

— Még a gyerek sincs meg és már keresztelőt akarunk tartani, — jegyezte meg hangos derűtség közt *Auerbach Miksa*.

(Részvénytársaság, szövetkezet?)

Steinfeld Lajos elismerőleg szól *Nemess Zsiga* dr. munkájáról, melylyel a mai gyűlés előkészítését vezette. Áttérve az ügyre, azt a kérdést tartja megvitatandónak, az új pénztintézet részvénytársasági alapon, vagy pedig nagyszabású szövetkezet formájában alakíttassék-e meg? A részvénytársaság előnyösebb ugyan, de véleménye szerint a szövetkezeti forma a speciális aradi viszonyoknak jobban megfelel és abból a modern részvénytársasági forma később is megalakítható. Ezt az álláspontját szövege fenntartja mindaddig, míg meg nem győződik, össze lehet-e szedni a kétszázezer korona alaptőkét. Szívesen hozzájárul ahhoz, hogy az ezen irányban való puhatolódásra bizottság küldésék ki. Hogy az intézetet csak százezer koronás alaptőkével indítsák meg, az halva született idea. Czimnek ezt ajánlja: *Aradi városi takaréknak*

relem . . . Belevettem a kezét a muffomba, és ott melengtettem fel.

Dühösen nézett a melegedőmre, aztán szinte erőszakosan vonta ki a kezemet, és megszorította, hogy belesajdult . . . Barbárok ezek a szakállas emberek, de — aranyosak!

— No ne bántsa kérem! — mondtam neki, de azért nem vontam el az öléből. Most már megjuhászodott, szinte hálálkodva nézett rám.

Gyönyörű, leledhetetlen éj volt, — legalább nekem! A hó esett, befedve a vidéket puha, fehér bársonyos lepellel, néha egy pihe az én arcomba is ráhullott.

— Csak már ott lennénk! sóhajtott Béla, és azt az *ott* szót olyan véghetetlen vágygyal, annyi szenvedéllyel hangsúlyozta, hogy rajtam is valami borzongó, titkos gyönyörűség érzete futott át . . . lehunytam a szemem, mintha aludnám. Ő pedig előbb a kezem simogatta, majd lassan, vigyázva a derekam köré lopta a karját, és megölelt. Aztán közel hajolt hozzám, nézve, ha alszom-e? Nem láttam, de éreztem. Gyöngéden lesimitotta frou-frouimról az odahullott hó pihét, aztán egy gyors, hirtelen mozdulattal az ajka az ajkamra égett . . . megcsókolt!

Azt hiszem, soha sem volt csóknak ilyen kéjes menybeli édessége, mint most ennek a a titkon adott, lopva vett czuppanásnak!

Vártam egy kicsinyt, s csak később nyitottam fel a szemem.

— Nem fázik, Béla?

— Dehogy, hát te? . . .

— Én? . . . inkább melegem van!

De alig mondtam ki, éreztem, hogy a vér mind az arcomba fut, mert Béla kutatva, firkészen nézett rám.

— Aludtál az előbb? kérdezte lázas, mohó izgatottsággal.

— En? Aludtam, igen! . . . mondtam szinte hebegve, és lesütöttem a szemem, hogy ne tudjon belenézni.

Béla előbb — úgy látszott, — megnyugtatta a fejeletem, de aztán busan, szinte elégedetlenül nézett maga elé.

„Hogy megörvendene, ha bevallanám neki, hogy tettetés volt az egész, hogy nem aludtam, és hogy éreztem annak a tolvajmódra lopott csóknak az üdvösségét!” gondoltam, de nem szóltam semmit, különben nem is birtam szólni. A kendőm rojtjával játszottam zavaromban és néztem magam elé pirulva, szégyenlősen a végtelenül fehér, ragyogó hómezőre . . . Valami leányos szeméren fogott el, amely nem hagyott szóhoz jutni, bárhogya is erőlködtem.

Végre, sokára egy sűrű erdőbe értünk, egy erdőbe, mely olyan nyugodt és csendes volt, mint éjjel a temető.

Valami fájós, hideg borzongás járt át, aztán egyszerre csak felsikoltottam! Valamelyik fenyőfának a lehajló ága beleakadt a hajamba, s fájdalmasan megrántotta.

— Ne féljen! mondta Béla, és mikor látta, hogy a fejemhez kapok, megsimogatott;

— Nagyon fáj, drágám? . . . kérdezte, s a hangja gyöngéd volt, és aggódó.

— Már nem! mondtam csendesen, és közelebb simultam hozzá, aztán csend lett, hogy egymás szívének a dobogását is hallhattuk.

Amint kiértünk az erdőből, halkán, szinte reszkette az örömtől, mondta;

— Na, rögtön *ott* leszünk! . . . Es a jobb kezével előre mutatott, ahol a nagy sötétségből élesen vált ki két sor kivilágított, fényes ablak . . .

Összerázkódtam: édes Istenkém, még két perc, és ott leszek a földülónál! Az álmok megvalósulnak, fájni fog-e az ébredés, vagy az álomnál is édesebb lesz? . . .

. . . Es ott voltunk. A kocsi egyet zökent, megállt. Béla előbb maga ugrott le, aztán engem vett a karjaiba. Cs én nem tudom, miért, — de érzelmeink nagyon egy formák lehettek, mert a kis kapunál, mint valami megegyezésre, — hirtelen megállottunk mind a ketten . . . Ő a szemembe nézett és átfogta a kezemet, és elfuló hangon szólott:

— Itthon vagyunk édes!

— Igen, itthon! mondtam én is. A leányos bátortalanságom elveszett, asszonyoknak éreztem magam. Es a mint a nagy sötétséget néztem, a levegő-égben fényes, kigyózó lángsávokat láttam.

Káprázat volt! . . . a férjem átölelt.

pénztár, de jobb lesz, ha erről ma még nem vitatkoznak.

Nemess Zsiga dr. ellenzi a bizottság kiküldését, mert arra semmi szükség nincs. Teljesen elegendő, ha ma az alapítók aláírják az imént felolvasott alapítási tervezetet. Azután majd a részvény-aláírási íveket fogják kibocsátani. A többinek magától kell jönnie. Még a cím megállapítására is ráérünk. Első és főkéllék azt kimondani, meg alakulunk-e?

(Kimondják a megalakulást.)

Adler Andornak az aláírással járó anyagi kötelezettség ellen vannak krupulusai, miket azonban Nemess Zsiga dr. kellő felvilágosítás után eloszlattott.

Erre egyhangulag elhatározták, hogy az pénztézet megalakítását elvileg kimondják.

Végül az összes jelenvoltak aláírták a kétszázezer koronás alaptőkére módosított alapítási tervezetet s ezzel a gyűlés este 7 órakor véget ért.

TÁVIRATOK.

Rekviem a trónörökösért.

Pétevár július 12. (Saját tud. távirata.)
A Péter Pál-templomban ma, a trónörökös nagyherceg halálának évfordulóján, gyászmise volt, amelyen jelen volt Miklós császár, Mária Federovna csáznén és a csári család tagjai.

Háboru után.

Fokváros július 12. (Saját tud. táv.)
Azt hiszik, hogy a dél-afrikai háboru után Bloemfontein lesz a fél-afrikai főparancsnok főhadiszállása, úgy szintén a dél-afrikai fölebbviteli törvényszék székhelye és a dél-afrikai államszövetség fővárosa.

A finn bonyodalom.

Helsingfors, július 12. (Saj. tud. táv.)
Gripenberg, Nybergh herceg, Troil báró, Schaumann és Clouber szenátorok lemondását elfogadták. Humm ezredes és Felman uleaborgi kormányzót szenátorokká nevezték ki. De. Pon nylandi kormányzó beadta lemondását.

A rémuralom tetőpontja felé?

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 12.

Igen, Kína már a rémuralom tetőpontja felé közeledik. A politikai gyilkosságok egymást érik, a bitorló Tuan császár ellen már megtették az első gyilkossági kísérletet; szóval a menyei birodalom területén rang és nemzetiségi különbség nélkül mindenkinek hajszálon függ az élete.

Ezzel szemben napról-napra rava-szabb diplomáciai nyilatkozatok hangzanak el, a melyekkel Kína eljárásának jóhiszeműségét akarja mindenáron bizonyítani. Hogy az idegenek gonoszak voltak, hogy ők támadták először, stb. A pekingi vérfürdő rémes híreit azzal a kétesértékű czáfolattal akarják ellensúlyozni, hogy a pekingi idegeneknek semmi bajuk nincs. Ugy látszik, hogy már tényleg semmi bajuk, mert kérdés, hogy van-e még közülök valaki életben?

Az európaiak készülődésére nézve érkező jelentések alig érdemesek említésre. Titokban történnek-e az intézkedések, avagy csakugyan olyan lanyhán megy a dolog a hogy látszik, majd ezután válik meg.

Mai távirataink a következők:

Amerikai hajók bérlete.

Berlin, július 18.

A birodalmi haditengerészeti hivatal tárgyalást folytat a hamburg-amerikai társasággal husz nagy szállítógőzös bérlete ügyében.

Umberto bucsuja legényeitől.

Róma, július 12.

Hir szerint Umberto a Kinába induló csapatoktól Nápolyban bucsuzik el

A pekingi idegenek sorsa.

Bécs, július 12.

Az osztrák társulat sanghai ügynökétől ma délelőtt 10 órakor a következő távirati jelentést kapta:

Sanghai, jul. 11. este 6 óra 40 perc.

Kinai források szerint a pekingi idegenek július 5-én még életben voltak. Helyzetünk nem tűnik föl teljesen reménytelennek.

Oroszok és mandsuk harcza.

London, július 12.

A Times jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: A port-arthuri orosz kormányzó ezt táviratozza: Niucsvangtól 12 mértföldnyire 40.000 mandsu katona áll. E hó 7-én egy kis orosz csapat az orosz bérterületől öt mértföldnyire találkozott ezekkel a madsukkal. Harcz támadt közöttük, a melynek lefolyásáról azonban semmit sem mond a távirat. A niucsvangi idegeneket az orosz ágyunaszád matrózai gőzhajókra szállították. A mandsuk állítólag Jehol felé tartanak.

A Daily Express-nek jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy a tiencini idegenek házaik csaknem üresen állanak.

A német expedíció parancsnoka.

Berlin, július 12.

A Militär-Wochenblatt rendkívüli kiadásában jelenti, hogy Lessel vezérőrnagyot megbízták a 28. hadosztály vezetésével és altábornagyi rangban a kelet-ázsiai expedíció parancsnokává nevezték ki.

Gyilkossági merénylet Tuan ellen.

London, július 12.

A császárhoz hű Jung-Lu tábornok azzal bizta meg hadsegédét, hogy ölje meg Tuan herceget. A hadsegéd engedelmességet a parancsnak és éjnek idején beosont Tuan herceg sátorába, de a herceg fölédredt és lármaájára berohantak az örök, s a hadsegédet a herceg sátra előtt nyomban lefejezték. A herceg a véres fejet még az éjszaka idején elküldte Jung-Lu tábornoknak.

Ujabb gyilkosságok.

London, július 12.

A „Daily Mail“ megismétli a Tuan herceg elleni merényletről szóló hirt s a következő Sanghaiból érkező híret teszi hozzá:

Li-Hung-Csang ma császári rendeletet kapott, a mely fölszólítja, hogy rögtön Pekingbe jöjjön. Juansikai tábornok állítólag olyan híret kapott Pekingből, a melyek szerint a különböző pártok vezérei között elkeseredett ellenségeskedés támadt. Szunhianai pekingi egyetemi tanárt, a császár magántitkárát, egész családjával és háznépével, összesen 60 emberrel megölték a boxerek. Kinai hivatalnokok azt mondják, hogy Nics tábornok kivonta csapatait Tiencinből és Peking felé tart, hogy Csing hercegnek segítségére legyen az özvegy császárné támogatásában.

Kinalak győzelme.

London, július 12.

A Daily Express jelenti Tiencinből 6-iki kelettel: Ma a kínai tábornok hat órai harcz után ismét bevette a Tiencintől keletre lévő arzenált és nagy veszteséget okozott a védőcsapatoknak. A japáni parancsnok gyors segítséget kért.

Kína mentegetődzése.

London, július 12.

A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból tegnapi kelettel: Az idevaló kínai követ átadta Hay külügyminiszternek a kínai államtanácsnak egy múlt hó 29-én kelt közleményét, a melyben az államtanács elhárítja magáról a felelősséget a zavargásokért. A közlemény ismerteti a boxerek féktelen mozgalmát és azután ezt mondja:

Az a körülmény, hogy Kína megengedte, hogy idegen csapatok jöjjenek Pekingbe, azt bizonyítja, hogy fönn akarja tartani a barátságos viszonyt az idegen hatalmasságokkal. Az idegen csapatok azonban a helyett, hogy az idegen követségek védelmére szorítottak volna, az utcákon czirkáltak. Folyton érkeztek följelentések, a melyek szerint eltévedt golyók valakit találtak. Sőt egy palotába is akartak behatolni az idegen csapatok. Ez provokálta a kínai katonákat és a lakosságot. Gonosz emberek a keresztény hitre tért embereket öldösnni kezdték és az idegenek tulajdonát fölgyjútták. A kormány késedelem nélkül rendeleteket bocsátott ki a lázadó elemek elnyomására, de egyszersmind elhatározta, hogy megkéri az idegen követeket, hogy biztonságuk érdekében vonuljanak vissza ideiglenesen Tiencinbe. Erről még tanácskoztak, mikor a csöcselék meggyilkolta Kettelert, a ki előtte való napon írásban jelentette be látogatását a cungli-jámennél. A cungli-jámen nem járult hozzá Kettelert bejelentéséhez, mert attól tartott, hogy utközben kellemetlensége lesz. A törvénynyel nem törődő elemek egyre fenyegetőbb magatartást kezdtek tanusítani. Azt a tervet, hogy a pekingi diplomatákat kínai fedezet alatt elszállítják, végül elejtették, de a kínai rendőrséget utasították, hogy jobb óvintézkedéseket tegyen.

Takuban az idegenek löttek először. Kinának eszeágában sincs hadat viselni a nagyhatalmak ellen. Az államtanács végül utasítja Kína külföldi követeit, hogy ezt a jelentést közöljék a kormányokkal és biztosítsák őket róla, hogy a kínai katonaságnak köteleességévé tették a követségek megvédését a végtelenségig és hogy a lázadókkal oly szigoruan fognak elbánni, a mint a körülmények csak engedik.

Tuan császár mossa a kezét.

London, július 12.

A Daily Express-nek egy sanghaji távirata kivonatossan közöl egy odaérkezett dekrétumot, a mely azonosnak látszik azzal a nyilatkozattal, a melyet a washingtoni kínai követ Hay külügyminiszternek átadott, de azonkívül még a következő figyelemreméltó pont van benne:

Minden lehető elkövetünk, hogy a még meglévő követségeket megmentjük, de ha lehetetlennek találjuk ennek a védelemnek a folytatását, érthetővé kell tenni a hatalmasságoknak, hogy ezért szemrehányás nem érhet bennünket, mert lakosságunk haragja napról-napra növekszik abban a mértékben, a hogy egyre több idegen katonát lát partraszállni, a kik országunkat elpusztítják és népeinket megölik.

A Daily Express hozzáteszi, hogy a dekrétumon ez az aláírás van: Tuan-császár.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Szünet.

Szombat: Csepürágók, operette.

Vasárnap: Délután: A póruljárt finánczkomiszárius, bohózat. Este: A görög rabszolga, operette.

* Szendrey vendégjátékai. Szendrey Mihály, a kassai színház igazgatója két heti pihenőt tart Aradon. Otthon, az igazgatói teendői között nem sokat játszik, de azért egy-egy szereppel megszerzi azért régi sikereit. Ezek közül egy-kettőt Aradon is eljátszik. Legközelebb *A családi örömök* francia vígjátékban eljátsza a fiatal férjet, azután *Napoleon öcsém* bohózat czimszerepét, mely alakításáról a Kassán jelen volt szerzők nagy elismeréssel emlékeztek meg az elmúlt téli évadban.

* A csepürágók és A görög rabszolga. A két operett, mely nyári színházunkban eddig mindig nagy közönség előtt került színre, szombat és vasárnap este jön ismét műsorra. Különösen Arad környékéről tegnap és ma sokan kérték telefonon és levélben a színház igazgatóját, adja a két operettet egymásután, hogy ha már szombaton bejönnek Aradra, legalább az évad mind a két vonzóerejét megismerhessék. Mind a két operett a rendes szereposztással kerül színre. A *Luri-Luri* hármas mindkét este fog játszani.

* Bus kurucz nóták hangzanak most délelőttökint a téli színház zongoraszobájából. Békési Ferencz karmester naponta lelkes odaadással tanítja az énekkarnak és a szólóénekeseknek *A kurucz fufang* remek nótáit, melyekkel e hó vége felé nagy lelkesedést fognak kelteni a nyári színház színpadáról. A nyári évad két zenedarabja a bizonyítéka, hogy a minek a színház tehetséges fiatal karmestere egész lélekkel neki veti magát, annak nagy a sikere.

* A póruljárt finánczkomiszárius. Vasárnap két érdekes előadás lesz a színházban. Este *A görög rabszolga* operettet ismétlik meg, délután *Szentirmay* Elemérnek az országos nevű dalszerzőnek régi énekes bohózatát mutatja be a színtársulat. *A póruljárt finánczkomiszárius* a Bach-korszak tipikus furak alakja, a ki teleggel és kapzsissággal furakodik bele a magyar társaságba. Ezt az alakot Mezey Péter fogja játszani, a ki már sokszor megmutatta, hogy az efféle tipikus karakterek jellemzésében mester. A bohózathoz az Aradon időző szerző több új igen dallamos zeneszámot komponált.

* A Kisfaludy-színház szubvenziója. A belügyminiszter hozzájárult Budapest székesfőváros gyűlésének azon hasározatához, hogy a Kisfaludy-színháznak a főváros 1000—1000 korona segélyt ad, azokra, a hónapokra, a melyekben előadások vannak.

* A kassai színházban most nagy a vendégjárás. A fővárosi vendégművészek most egymás sarkára lépnek és a közönség tódul a színházba. Tegnap Márkus Emília fejezte be vendégszereplését, a legközelebbi napokban pedig a következő vendégszereplések lesznek. Csütörtökön a Könyvtárnok került színre *Rónaszéki* felléptével. Pénteken Rosenkranz és Güldenstern, *Dezso* J. felléptével. Szombaton Nap és Hold, *Németh* József felléptével. Vasárnap Náni *Németh* és *Dezso* felléptével.

* Szeged az állandó színészetért. Szegeden a minap az ifjúság tüntetett a zengeráj ellen s megakadályozta, hogy az orfeum kóborgó „művészei” németül gajdoljanak. Ma ebből a tüntetés alkalmából szép eszme merült föl. A tüntetés tudniillik csak passzív küzdés a szegedi színészet érdekében, mert azért, hogy kifutamitják az orfeumokat, még nem építik meg az aranyhidat az állandó szegedi színészet bevonulására. Épen ezért ma a tüntetési tárgyalás után megbeszélés tárgyát képezte az is, hogy a nyári színészet érdekében minő aktív mozgalmat indíthatna az ifjúság. Fölmerült az

terv, hogy a város lelkes egyetemi ifjúsága révén a nagy közönséget kellene megszólaltatni az állandó színészet érdekében. Hogy ez mi uton érhető el, arról még nem volt tanácskozás. Mindenesetre dicséretes, hogy a szegedi főiskolai ifjúság ily lelkes buzgalommal fog tevékenységéhez, csak az a fő, hogy az eszme Arad példájára meg is valósuljon.

* Az Oratórium-Egylet folyó hó 15-én vasárnap délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart a Schreyer konzervatórium nagy termében a következő tárgyszerozattal: 1. a választmány ujjászervezése, 2. indítványok. Az elnökség kéri a működő hölgy- és férfitagokat, miszerint tekintettel a fontos tárgyakra, teljes számban sziveskedjenek megjelenni.

Budapest főváros tanácsa és a legujabb bécsi pimaszság.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 12.

Bécs város községtanácsa, mint arról lapunkban is többször volt szó, azt a infámis határozatot hozta, hogy a Magyarországra szóló levelekre a magyar községek német helységneveit írja s hasonló eljárásra a hozzá hasonló osztrák csöcseléket felhívja. A bécsiek e gyalázkodó határozatával mai ülésén foglalkozott a budapesti fő- és székvárosi tanács s a mint előre sejteni lehetett, méltó megbotránkozással kimutatta, hogy ezeket a leveleket nem fogadja el.

Bécsből június hó 27-én érkezett a főváros tanácsához az első megkeresés így czimelve: *Ofen-Pesth*. A tanács ma foglalkozott ezzel az odíozus ügygyel s kimondotta, hogy az *átiratot visszaküldi*, mert a mi fővárosunk hivatalos és törvényesen megállapított neve: *Budapest*.

A segédhivatalt utasította a tanács, hogy ezentul az „Ofen-Pesth” czimmezlel érkező küldeményeket *fölbontatlanul utasítsa vissza*.

A kereskedelemügyi miniszterhez fölterjesztést intéz a tanács, hogy mivel a nemzetközi postaforgalomban Magyarország fővárosának a neve *Budapest*, utasítsa a postai közegeket, hogy a más czimmezlel ellátott küldeményeket, *mint nem kézbesíthetőket küldje vissza*.

A belügyminiszterhez is fölterjesztést intéz a tanács, kijelentve, hogy ezeket az intézkedéseket tette.

Mindezekről a rendelkezésekröl értesíteték az összes iktatóhivatalokat, kellő mihez tartás végett.

Budapest főváros példáján indulva *Szokoly* Tamás törvényhatósági bizottsági tag indítványt adott be *Nagyvárad* város mai közgyűléséhez, melyben feliratot kíván küldeni a kereskedelmi miniszterhez, hogy a posta a „német czimmezlel” leveleket küldje vissza. Eltekintve attól, hogy az indítvány czéltalan, mert „német czimmezlel” levelek még nem sértik a magyarságot s nem lehet kívánni, hogy magyarul czimezzék meg az osztrák dühöngők leveleiket, nem itt a baj s nem ez az orvosság. A baj ott van, hogy van a magyar helységnevekröl egy szentesített törvény, a mely kötelezővé teszi a magyar helységnevek használatát. Ha ez érvényben volna, a törvény elleni arczátlan tüntetést látnánk *Lueger* és hasonzóru társai pimaszkodásában. De ez a törvény ma még csak betű.

Tehát még nem törvény, s nem lévén az, a m. kir. postának nem lehet a „Grosswardein”-ba, „Fünfkirchen”-be, „Stunlweisenburg”-ba stb. szóló leveleket visszaküldeni, csakis a hazafias közönségnek van joga, sőt kötelessége ezt tenni. Hogy ez így van, mutatja az a naponkénti levelezés, mely a hatóságok közt folyik, s melyek Magyarországon Hermanstadt, Schaess-

burg, Kronstadtból kelezve jönnek hozzánk, mert a törvény még nem kötelezi a bakszásokat, tehát magyar állampolgárokat se a magyar helység név használatára.

A bécsi csöcselék tehát egyszerűen pimasz, de ellene addig nem lehet tenni semmit, mig a helységnevekröl szóló törvény életbe nem lép. Csak társadalmi uton. A hazafias közönségnek kell megtanulni azt, hogy az Ofen-Pesth, Grosswardein, Szegedin, Klausenburgba érkező levelekkel „vissza!”

Ettinger hurokra került.

— Az aradi szélhámos nyelvmester. —

Arad, július 12.

A nagyvárosi rendőrség ma egy világjáró szélhámost tartóztatott le, aki nemrégiben *Aradot* szerencsétlente vendégszereplésével.

Ettinger Fülöp, a letartóztatott szélhámos, aki Aradon is számos hiszékeny embert csapott be, lökereskedőnek, nyelvtanárnak és mérnöknek adva ki magát. Aradi vendégszereplése azonban nem volt szerencsés, mert szélhámoskodására csakhamar rájöttek, de ő akkor már megugrott.

Ettinger elfogatásáról nagyvárosi tudósítónk a következőket jelenti:

E hó 9-én egy kifogástalan elegáncziával öltözött, magas, czvikkeres ur érkezett Nagyváradra. A Rimanóczy-szállodában vett ki lakást, hol a 8. számú szobát bocsátották rendelkezésére. A bejelentő lapra sajátkezüleg következőket írta:

Oxas Panzo,
Reisender.

Budapest.

Két napig töltötte már itt az időt, mikor tegnap délelőtt beállított *Blum* Géza Kossuth-utczaí üvegkereske lésébe s ott francziás kiejtésű németességgel bemutatkozott, mint a bernfeldi üveggyár bukaresti képviselője.

Előadta a czég főnökének, hogy üzleti ügyben érkezett Nagyváradra. Utközben egy nővel kalandja volt s így nagy pénzzavarba jutott. Mára vár pénzt Bukarestből, kérte hát *Blum* Gézát, adjon neki máig 60 frankot kölcsön. A kereskedőnek mindjárt gyanusnak tűnt föl az idegen, annyival is inkább, mivel üzleti ügyekről nem szeretett beszélni s a mit mondott, azal elárulta hogy *nem szakember*. Mindazonáltal tapintattal és előzékenyen beszélgetett vele s megígérte neki, hogy este szivesen kölcsön adja a kért összeget. Az idegen erre eltávozott.

A kereskedő *Sarkadi* József rendőr biztosnak előadta az esetet. A rendőrbiztos a leírásról délután megismerte az utczaí sétáló urat. Gyanut keltett benne az intelligens ur különös, izgatott ide-oda járása. Követte s egész délután ment utána a város különböző utczaí. Órák hosszat bolyongott az idegen az utczaí, mikor estefelé fölment lakására a Rimanóczy szállodába.

*Sarkadi*t ekkor *Friedmann* Áron, a Magyar gáz izzófény társulat ottani képviselője kereste a rendőrségen. Előadta neki, hogy kora délután egy magas idegen ur járt üzletében s feleségével idegesen váltott néhány szót s kérdezte, hogy nem jött-e neki pénz Budapestről.

A nagyvárosi légszeszgyár tegnap sürgönyt és ajánlott levelet kapott a kolozsvári gázgyártól, melyben figyelmeztetik egy ilyen alak oda-jövetelére s ez esetben kéri letartóztatását, mert ott több rendbeli csalást követett el. Ő azt hiszi, hogy a nála járt idegen a keresett szélhámos, figyelmeztette erre a rendőrbiztos.

Sarkadi rendőrbiztos előtt ezzel mindinkább kétségtelemné vált, hogy szélhámos csalóval van dolga. Fölment a szállodába s az idegent szobájában találta. Udvariasan bemutatkozott neki s igazolásra szólította föl, mivel gyanus körülmények merültek fel ellene.

Az idegen rendkívül meglepődött s eleinte egész szemtelenül megtagadott minden fölvilágosítást. Később azonban az izgatottságtól megtörve, bevallotta, hogy ő nem Oxas Panzó utazó, ez az ő unokatestvére neve. Kivett zsebéből egy francia nyelven, a bukaresti rendőrség által kiállított igazoló levelet, mely *Filip Ettinger* 34 éves bukaresti nyelvtanár nevére szól. Azt adta elő, hogy ez neki lett kiállítva.

Sarkadi rendőrbiztos a jelekből nagyon gyanusnak találta a dolgot, letartóztatta az idegent. A rendőrségre vitette, ott kihallgatta, de tagad mindent s még felvilágosításokat sem ad semmiről. A vizsgálatot folytatják.

Az anarkista plébános.

(Hegyi Antalt fölhüszesztették.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 12.

Magyarország egyik legismertebb botrányhőséről, *Hegyi Antal* csongrádi plébánosról ismét megszólalt a krónika.

Hegyi nevéhez a hallatlan botrányoknak egész láncolata fűződik. Csongrád-megyében, a melyet az ország első demagógja: *Sima Ferencz* épen alkalmas talajjára tett az ilyen alakok szereplésére, évek óta az ország szemelátára folytatta bűnös üzemeltetéseit, a melyekről a sajtó tömegtelen sokat össze irt már. Hegyi azonban minden stiklijével fölülmulta a legvérmesebb várakozásokat s nem volt az a botrány, a melyből a maga részét ki nem vette volna.

Egy időben *Sima Ferencz*nek volt méltó barátja és fegyveres társa. Két dudás azonban, — no de kiváltképen *ilyen* két dudás — nem férhetett meg egy csárdában s a szövetség fölbomlott, sőt azután mint ellenfelek is többször szembe kerültek. Képzhetők, milyen az a harc, a melyben *Sima Ferencz* és *Hegyi Antal* a küzdő felek!

Természetes, hogy Csongrád városa nem igen örülhet plébánosa ilyen hírnevének. A népes alföldi város lakosságát rég óta keseríti, hogy katolikus egyházának olyan férfit a lekipásztora, a ki előtt se isten, se ember nem szent, a kinek lelkére a bűnök egész lajstroma nehezedik s a ki, tettei után ítélve, szinte önmagával is meghasonlott.

Csongrád város képviselőtestületének mai közgyűlésén, — mint tudósítónk telegrafálja — végre kitört az a régen lapangó elkeseredés és elégedetlenség, a melylyel *Hegyi páter* ellen viseltetnek. Olyan határozatot hoztak, a mely valószínűleg megszabadítja őket az ilyen „Isten szolgájá”-tól. Elhatározták ugyanis, hogy tekintettel *Hegyi Antal* 82, mondá nyolczvan-két bűntényére, lépéseket fognak tenni a plébános ellen tartandó szigorú vizsgálat iránt. A 82 bűntény között jelesebbek az alábbiak: *Hegyi Antal*:

1. ócsárolja a püspököt és hatóságokat,
2. hirdeti az anarkiát,
3. a hiveket ötszáz forintos temetési stó-lákkal zsarolja meg,
4. a halottakat kilöketi a temetőből, ha pénzvágát ki nem elégítik,
5. a templomban nyilvánosan verekszik,

6. egy öreg asszonyt felholtra vert,
7. most legújában egy 18,000 koronás alapítványt sikkasztott a püspöktől.

Hegyi páter szörnyüségűs bünlajstromának e rövid kivonata után is teljesen érthető és jogosult Csongrád város képviselőtestületének mai határozata, a mely szerint a *plébános fölhüszesztését és a fölöttes hatóságok minél gyorsabb és minél szigorubb vizsgálatát kéri.*

A képviselőtestület e határozata megelégedést keltett az egész városban.

Tizenöt évvel a halálba.

(Öngyilkosság búskomorság miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 12.

Egy egészen fiatal legényke vetett ma véget életének Aradon.

Weisz Vilmos 15 éves iroda-gyakornok az öngyilkos, ki *Czukur László* fűrésztelepen volt alkalmazásban. Végzetes tettét ma reggel követte el; *mellbe lötte magát és azonnal meghalt.*

A fiu búskomor, tul ideges volt s oktalan életuntságában már tegnap ki akarta oltani életét, de ekkor megakadályozták.

A fűrésztelep egyik tisztviselője, ki előtt gyanus volt a fiu viselkedése, látta, amint tegnap délután 4 óra körül *Weisz* a felhalmozott ölfák közé lojódzott. Rosszat sejtve, kinyitotta az irodai asztal fiókját, melyben az illető tisztviselő revolverét szokta tartani és látta, hogy a fegyver eltűnt onnan. Erre nyomban a fiu után sietett s mikor utolérte, a revolvért követelte tőle.

A fiu eleinte nem akart a revolverről tudni semmit, végre bevallotta, hogy mikor követőjét észrevette, a fa-rakások közé dobta. Meg is találták itt a revolvért.

A tisztviselő elvette a fegyvert és a fiut mindenképen megnyugtatón igyekezett s este is meglátogatta Ujterem-utca 12. szám alatti lakásán.

Élve nem is látta többé, mert *Weisz* ma reggel 9 órakor öngyilkos lett.

A fiu, ki, atyja Szolnokra utazván, egyedül volt otthon, reggel sokáig nem jött ki lakásából. Ugy látszik nem tudta elhatározni magát a végzetes tette. Majd az udvaron sétált s átment a szomszédos keményítő-gyár udvarára. Azután újra visszatért szobájába s ekkor székre ülve mellbe lötte magát.

Az öngyilkosságot a házmester vette észre, ki értesítette az esetről a rendőrséget. Holttetését az izraelita temető halottas házába vitték. Atyját a szomorú dolgról táviratilag értesítették.

Levelet az öngyilkos nem hagyott hátra.

A milliomos halála.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 12.

Egy 83 éves öreg ur halt meg ma *Nagy-Halmágyon*. Közönséges fakoporsóba teszik holnap s olyan egyszerűen, szegényesen temetik el, mint akármelyik szegény embert. Ez az öreg ur pedig nem is régen milliomos volt.

Schweiger József vette a neve. Nemcsak Arad megyében, hanem az ország több nagy városában ismertek, kivált Budapesten. Sőt vagyoni összeköttetései révén Bécsben is kiterjedt ismeretségnek örvendett.

Schweiger József régebb idő óta tartózkodott *Nagy-Halmágyon*. Vagyona több mint másfél millió forintot ért, de gazdálkodását, üzleti spekulációit öreg napjaira sem szüntette meg. Nehány évvel ezelőtt azonban csucs-halmágyi

erdején veszíteni kezdett s ettől fogva aláhanatott szerencsecsillaga. Egyes jószágait bérbe adta, a bérletek fölött aztán hosszú és költséges pörökbe gabajodott s ezek olyan tetemes összegekkel károsították meg, hogy vagyoni körülményeiben alaposan megrendült.

És e veszteségek még nagyobb bajokba kergették. *Schweiger* sehogy sem akarta veszendőben hagyni birtokait. Inkább drága kölcsönöket vett föl s minthogy ezeknek fizetése nehezen ment, azzal akart segíteni magán, hogy börzespekulációkba fogott.

Ez időben már nagyot apadt a másfél millió. Eluszott három háza Bécsben és ugyanott egy virágzó lámpagyára, azonkívül megnyirbáltok földjei és erdői is.

A börzespekulációk azonban olyan rosszul ütöttek be, hogy kikerülhetetlenné tették *Schweiger* vagyoni katasztrófáját. A kölcsönöknek még csak kamatait sem tudta kifizetni s hitelezői mindenfelül üldözték az egykori dúsgazdag embert.

Összes birtokaira zárlatot kértek, a mit az aradi kir. törvényszék néhány évvel ezelőtt el is rendelt. A zárlat mind e mai napig fennáll, sőt néhány hitelező kérelmére már a végrehajtást is elrendelték.

De mielőtt a dob megperdült volna a régi nagy vagyon utolsó romjai fölött, a sors beleszólt a dologba. Az öreg ur nem érte meg jószágainak végelpusztulását, hanem ma reggel meghalt, — hátrahagyva azt a kárba vesztett reménységét, hogy régi vagyonát visszaspekulálja és hátrahagyva hitelezőit, a kiknek egyenként vajmi kevés jut a sovány hagyatékából.

HIREK.

— **Viktória és Stefánia.** Londoni táviratok arról adnak hírt, hogy *Viktória* angol királynő rendkívül meleg érdeklődéssel viseltetik *Lónyay* grófné iránt. Tetőzi érdeklődését a grófi pár angolországi utja, a mely, mint szavahihető forrásból jelentik, *egyenesen Viktória királynő meghívására történt.* A királynő az angol követ útján többször adatott hírt magának *Stefánia* sorsáról, különösen abban az időben, mikor *Lónyay* gróffal való házasságának terve kipattant. Az agg királynő lelke egész erejével munkálkodik azon, hogy a *beteg királyt* leányával, *Lónyay* grófnéval kibékítse, de a siker egyelőre még messze van.

— **A megyés püspök otthon.** *Dessewffy* Sándor csanádi megyés püspök, aki most *Karlsbádban* üdül, a jövő héten tér haza *Temesvárra* rövid tartózkodásra. A megyés püspököt nyaralásának megszakítására fontos egyházi ügyek kényszerítik.

— **Ismét vihar.** A minapi pusztító orkán hatása alatt ma ugyancsak ijedelmet okozott *Aradon*, mikor a délután folyamán újra erős szél kerekedett s a házfedelekre, ablakokra ismét elkövetkezett a veszedelem. A mai vihar azonban csak szerény gyermeke volt a multkorinak, bár ez is többféle rombolást okozott. A Főut és a *Karolina-utca* sarkán lévő *Guttman*-féle fűszerkereskedőnek a Főut-felé néző bádofedeleét teljesen leszakította egy szélroham, úgy, hogy a pléhfedél a kocsiuttra került. A *Petőfi-utca* egyik épületének tetejét is lebontotta a szél, melynek tulságos kedvteléseit számtalan ablak, ajtó siratja. Illetve a tulajdonosok siratják, kikkel ellentétben annál jobban nevetnek az üvegesek. Rájuk ugyancsak jó idő jár most.

— **Ottó főherceg Párisban.** *Ottó* főherceg tegnap a legszigorubb inkognitóban *Párisba* utazott a világkiállítás megtekintésére. A főherceg néhány hetet szándékozik a francia fővárosban tölteni.

— **Mozgositunk Kína ellen?** Oriási szenzációt keltett ma délután egy hír Pécsről. Egy fővárosi könyvnyomtatás alapján több újság hozta a szenzációt, hogy a cs. és királyi 52. Frigyes főherceg nevét viselő pécsi gyalogezred szintén mozgositva lett és így már a legközelebbi napokban Kinába indul. Természetesen a nyomtatott betű szuggesztív ereje ezáltal is megnyilvánult és a sok apa és anya a hír hallatára kétségbeesetten gondolt katonafiára. Voltak, akik sirtak, de később már legtöbbször csak annak vette a hírt, a mi: tévedésnek, sajtóhibának. Csak a tartalékosok nem akartak lecsillapodni, hátha mégis igaz a hír. Mert biz Kinába könnyebb ma eljutni, mint onnét visszaérkezni, de aggodalomra nincsen semmi ok. *Az osztrák-magyar hadsereg egyáltalán nem küld több katonát Kinába.* Szó volt ugyan róla, hogy újabb két zászlóaljot fognak kiegészíteni az ottosácsi 79. és a spalato 22. gyal. ezredekkel és ezek Kinába mennek. Ez a hír azonban egyelőre legalább valótlan.

Ezzel a Pécsről jött demontivel kapcsolatban közöljük a nagyváradi Sz—g alábbi, feltűnést keltő híret, a mely bizonyára egyértékű a pécsi ezred mozgositásának reklammjával. A váradi újság a következőket írja:

Katonai körökből rendkívül érdekes hírről értesültünk. E hír, ha valónak bizonyul, nagy felfordulást fog okozni városunkban, de főként a 37-ik gyalogezred tisztjei és legénysége közt. E szerint a 37-ik gyalogezred felsőbb helyről parancsot kapott a teljes hadi-készülékére s egyszersmind a tartalékosok behívására. A honnan e hírt vesszük, nem tartják lehetetlennek, hogy a 37-ik gyalogezred van kiszemelve a magyar ezredek közül a Kinába való ekspedícióra. A parancsot — hírforrásunk szerint — még egyelőre titokban tartják, de a tisztikar már értesítve van a készületbe helyező parancsról.

— **Megüresedő mandátum.** A mai hivatalos lapban közölt kézirat szerint ő Felsőháza a kereskedelemügyi miniszter előterjesztése folytán Asbóth Emil miniszteri tanácsost és műegyetemi volt nyilvános rendes tanárt a szabadalmi tanácsban viselt ülnöki állásától saját kérelmére felmentvén. K. Jónás Odön, József műegyetemi nyilvános rendes tanárt a szabadalmi tanács ülnökévé kinevezte. K. Jónás Odön tudvalevőleg országgyűlési képviselő s így nem viselhet kormánykinevezéstől függő hivatalt. Jónás Odön le is fog mondani a képviselőségéről s az ő máramarosmegyei választókerületében Nagy Ferencz, a kereskedelmi miniszterium új államtitkára fog fellépni.

— **Az eladó gyár.** Aradváros törvényhatósági bizottsága tegnap tartott közgyűlésén tudvalevőleg 73 szóval 15 ellenében azt a határozatot hozta, hogy a *Mittelman-féle gyártelepet a város megveszi.* Ez a határozat azonban nem jogérvényes, mert nem volt meg az összes bizottsági tagok általános többsége, a mit ilyen határozatok jogérvényességéhez a törvény előír. Ma azt az értesülést vettük, hogy ezen elutasító határozat folytán az ügy végkép levétetett a napirendről, ezek szerint tehát a jövő havi közgyűlés már nem fog azzal foglalkozni.

— **Farkas Menyhért új büntetés.** Szörényi Lipót dr. budapesti ügyvéd a napokban hozta nyilvánosságra ama szenzációs följelentésének lapunkban is közölt részleteit, melyet a budapesti fenyítő bíróságnál Farkas Menyhért lottókirálynak eddig ösmeretlen büntetés ellen tett. Mint most jelentik, a budapesti kir. ügyészség Szörényi Lipót dr. budapesti ügyvédnek azt a feljelentését, amelyben a hamis lottójátékkal szerzett pénzből még hiányzó 200,000 forint hollétét felderíteni akarja, *átvette a temesvári kir. ügyészséghez,* amely a titokzatos ügyben tovább fogja folytatni a nyomozatot.

— **Fejérvári jubileuma.** Fejérvári Géza báró honvédelmi miniszter a jövő esztendő folyamán tölti be katonai szolgálatának fél évszázadát. 1851-ben — jövőre lesz ötven esztendeje — lépett az ifjú Fejérvári Géza, a bécsújhegyi katonai akadémiának a növendéke, mint hadnagy a hadsereg aktív szolgálati kötelekébe. Egyik fővárosi esti lap ezzel kapcsolatban azt a még meg nem erősített hírt közli, hogy Fejérvári Géza báró ötvenedik évi szolgálati idejének betöltésével *megvált a honvédelmi tisztség vezetésétől,* hogy a magánéletbe vonulhasson vissza.

— **A néppárt az iskolában.** Székesfejérvárott tegnap volt *Fiáth Pál* báró főispán elnöklésével a megyei közigazgatási bizottság havi ülése, melyen *Koller Pál* megyei közgazdasági előadó meginterpellálta *Festetics Bennó* gróf kir. tanfelügyelőt, van-e tudomása arról, hogy Ráczalmáson a koronázási emlékkünnepen az elemi iskolában egy kis leányka *Petőfinek* egyik költeményét politikai átváltoztatással szavalta el. *Petőfi* költeményének ezt az utolsó sorát: *Eljén a haza!* a kis leányka így mondotta: *Eljén a néppárt!* Ugyanebben az iskolában megtörtént az is, hogy az iskolai alapítványok pénzből hasznos könyvek helyett a *Jón a tatár* című politikai röpiratot vásárolták meg s a tanulók közt kiosztották jutalmul. *Festetics Bennó* gróf tanfelügyelő nyomban kijelentette, hogy vizsgálatot fog az ügyben elrendelni.

— **Perlekedés a hitközségben.** Megemlékeztünk már arról a perről, melyben az *aradi izraelita hitközség* két tagja állott szemben egymással a husvéti liszt szállításából származott rágalmozási ügy miatt. *Domán Ignác* a hitközség tagja, ki egyébként a liszt szállítására tartott ajánlati versenyen, mint egyik ajánlatot tevő szerepelt, a hitközség elé beadványt terjesztett, melyben *Kohn S. N.* alelnököt, a gazdasági bizottság vezetőjét azzal vádolta, hogy a kérdéses árverésen az igazság megkerülésével, a hitközség kárára járt el, mikor *May K.* és fia czéggel paktálva, annak adta ki a liszt őrlési jogot. *Kohn S. N.* erre *Domán* ellen feljelentést tett, rágalmozással vádolva őt a járásbírósnál, mely a mai napon már másodizben tartott tárgyalást az ügyben. Reggel 9 órától, a déli szünet betudásával, esti fél 7 óráig folyt a tárgyalás, melyet *Pap Sándor* dr. aljárásbíró vezetett. — Az képezte a főkérdést, vajjon a Széchenyi-gözmalomnak jogában volt-e a husvéti liszt őrlése. Egy egész sereg tanu vallomása után kiderült, hogy a malomnak minden előzetes engedély nélkül joga volt, az újabb időben életbelépett szabály szerint, husvéti lisztet előállítani. Ezután arra kellett világot vetni, hogy *Kohn S. N.*-t a pénzügyi bizottság egyik tagja megkérdezte-e, hogy mely malmoknak van engedélyük? Miután az illető tag: *Lusztig Adolf* megesküdött, hogy az említett kérdést *Kohn* elé terjesztette, utóbbi pedig kijelentette, hogy kész esküt tenni, miszerint *nem hallotta a kérdést,* *Domán Ignác* vádlott *Kohn S. N.*-től *bocsánatot* kért, elismerve annak jóhiszeműségét s visszavonva a gyanúsítást. Ezzel az ügy, a felek kölcsönös kibékülésével, véget ért.

— **Újabb rangfokozat a csendőrségnél.** A magyar kir. csendőrség havidíjasainak száma új rangfokozattal szaporodott. A honvédelmi miniszteriumban ugyanis már régebben foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a csendőrségnél is, ép úgy, mint a honvédségnél, törzs-örmesterei állásokat szervezzenek. Az erre vonatkozó szervezeti szabályzatot a király már jóvá hagyta s e napokban már megtörténnek az első törzs-örmesterei kinevezések. Egyelőre most csak azokat a számvivő altiszteket nevezik ki törzs-örmestereknek, a kik már letették a számvivőtisztvi vizsgát. Ilyenek eddig hatan vannak. Kineveznek még ezeken kívül minden csendőrkerületi parancsnokságnál 2—2 számvivő altiszteket, összesen 14 és a nagyobb szárnyparancsnokságoknál levő számvivő altiszteket, összesen tehát 40 altiszteket. Ezek az újonnan kinevezett csendőr törzs-örmesterek a lakatnyán kívül lesznek elhelyezve és rendes havi fizetés és lakbér illetékekkel lesznek ellátva.

— **Sipidót körözik.** A walesi herceg ellen elkövetett merénylet hőstét, akit az esküdtszék fölmentett és aki nyomban Párisba utazott, most körözik. Az ügyész ugyanis semmiséget jelentett be — elég későn — és így *Sipidó* elfogatását elrendelték.

— **Különös öngyilkosságok.** Nem mindennapi okból lett öngyilkossá *Lakatos János* zöldeesi lakos. *Lakatos*, mint tudósítónk jelenti, *vagyonát másra iratta,* s ezt most utóbb anynyira megbánta, hogy e fölötti elkeseredésében felakasztotta magát.

— **A tordai pénzhamisítók.** A tizesgyártó tordai szövetkezet tagjait most egymásután hallgatják ki s így sorra kerülnek a hamisítások legbelsőbb intimitásai. Legutóbb *Szigethy Péter*, az egyik bűnös vallott a vizsgálóbíró előtt, a hol igen érdekes részleteket mondott. *Szigethy* beismerése szerint, *Csongvay* titokban felszólította, hogy készítsen hamis tizeseket. Miután *Csongvay* neki, a ki akkoriban kereset és foglalkozás nélkül volt, teljes ellátást és pénzt is, havi 15 forintot adott, megígérte ezt, de hallgatólagosan elhatározta, hogy olyan primitív kiállítású bankókat fog készíteni, melyeknek forgalombahozataláról szó sem lehet. Első hamisítványai tényleg kezdetlegesek voltak, de *Csongvay* mégis értékesítette ezeket az ő tudta nélkül. Később azonban a végzett földesur maga is észrevette, hogy a tizesek annyira silány hamisítványok, hogy könnyen rájöhetnek a bűnre, így újabb társul maga mellé vette *Fenyvesi Viktort*, a ki aztán, mint szakember, beható javaslatokat tett a bankók eredeti alakján. Ettől a korrigált kliséstől származó lenyomatok voltak azok a tökéletes hamisítványok, melyekből jelenleg 40.000 forint érték fekszik az ügyészségi akták között, nem számítva a még el nem csipett, szintén nagy összegű utánzatokat. Eddig tartott a *Szigethy* vallomása, mely, hogy mennyiben való, az majd a nemsokára megint elkövetkező szembesítésnél fog kiderülni.

— **Anabaptista temetés.** A szarvasi anabaptisták egyik hívőket temették tegnap pap és tanító közreműködése nélkül. A temetésen két apostol czelebrált: az egyik *Csabaról* jelent meg, a másik pedig egyik szarvasi iparos, *Freska Sámuel* volt. A szertartás fő részét a szentírás olvasása képezte, a mi két és fél órai időt vett igénybe d. e. 9 órától déli fél 12 óráig tartott.

— **Medvetánczoltatásért három halál.** Megrendítő szerencsétlenség tartajvizsgálatban Kürt község lakosait. Özvegy *Csomain Bálintné* 20 éves legény fia és 18 éves *Agnes* leánya kimentek a mezőre szénát gyűjteni. Munkájuk befejezése után a kocsit megrakták szénával s úgy indultak hazafelé. Alighogy beértek a községbe, egy medvetánczoltató jött feléjük, láncon vezetve két medvét és néhány majmot, a lovak a medvéktől megbekrosodtak és örült vágatással kezdtek rohanni az uton. A fiatal *Csomain Bálint*, ki a lovakat hajtotta, e közben lebukott a magasan megrakott kocsiról s egyenesen a száguldó lovak közé esett. A lovak agyon taposták s a kocsi is keresztül ment rajta. A megvadult lovak tovább ragadták a kocsit, míg a kocsin ülő *Csomain Agnes* segélykiáltására néhány ember a száguldó lovakat megakartta főkezni. Akkor történt a másik halálos szerencsétlenség is. Amint ugyanis *Vékes Ferencz* a lovak kantárja felé kapott, hogy azokat megállítsa, a különben is már megvadult lovak félreugrottak s a kocsit beleförditették az árokba. A felborult kocsin volt egy kasza is a széna közé bedugva. A fölfordulás közben *Csomain Agnes* beleesett a kaszába és pedig oly szerencsétlenül, hogy a kasza belefuródott a leány mellébe s *rögtön meghalt.*

Midőn a szerencsétlenséget hírül vitték özvegy Csomainénak s az a két gyermekének holttestét meglátta, fájgalmában szívszélhűdés érte s *rögtön meghalt.*

— **Halál a facsuszaton.** *Bán* István solymos-bucsávai lakos halálos szerencsétlenségéről ad hírt gurahonczai tudósítónk. *Bán* tegnap fát rakott fel az erdőben s mikor munkája közben a felrakott öl megcsuszott, a munkás félre ugrott. Ugrása, melylyel a lezuhanó hasábok elől menekült, sokkal nagyobb szerencsétlenségbe vitte. Ráesett a facsuszatra, melyen épen egy nagy fatörzs ereszkedett le nagy erővel. Az óriási fa *Bánt* a szó szoros értelmében *agyon nyomta.* Mikor kihúzták a fa alól, már nem volt benne élet.

— **Bibornok és parasztfiu.** *Kopp* bibornok, boroszlói hercegérsek legutóbbi sziléziai körutja alatt történt a következő kis epizód. Egy faluban a bibornok épen akkor érkezett az iskola elé, mikor a gyermekek kijöttek. A bibornok megszólít egy élénkszemű parasztfiút:

— Tudsz-e imádkozni? — kérdi tőle a bibornok.

— Igen!

— Nos hadd hallom. Mond el az imádságot.

— Igenis, de addig fogja a sapkám.

És ezzel a fiu átadta sapkáját a főpapnak, összekulcsolta kezét és elmondta a miatyánkot, mi alatt a bibornok mosolyogva tartotta kezében a sapkát.

— **Összeütközés a vicinálissal.** *Popovics* László budapesti kocsis, a ki az Egri-úton levő temetkezési vállalatnál van alkalmazva, az este holttestszállító kocsijával nekiment a ke-repesi- és Hungária-ut keresztezésénél a czinkotai helyi érdekű vasut egyik vonalának. Az összeütközés következtében a kocsis leesett a bakról és saját kocsija alá került, minek következtében agrázkodást szenvedett. A kocsit megrongálódott, de a lovaknak mi bajuk sem esett. *Popovicsot* bevitték a Rókuskórházba.

— **Náray Lajos lemondása.** *Náray* Lajos dr. csanádmezei főjegyző most már nemcsak az egyes bizottsági tagságról, hanem makóvárosi képviselői jogáról is beadta lemondását. A lemondást kedden nyújtotta be a polgármesteri hivatalnál, részletesen kifejtve azon okokat is, melyek őt a lemondásra indították. A főök az, hogy a törvényhatóság újból leszavazta azt a szervezési szabályrendeletet javaslatot, melyet a főjegyző elkészített.

— **Halálozás.** Idősb *Rózsa* Kálmán okleveles ügyvéd, az országszerte ismert *Rózsa* Kálmán és neje könyvkiadó czég tulajdonosa ma reggel agyszélhűdés következtében, 52 éves korában Budapesten elhunyt. *Rózsa* Kálmán egyike volt azoknak keveseknek, akik tudományos készültséggel a könyvnyomda ipar felvirágoztatásának szentelték életüket. Mint a hírneves *Bucsanszky* Alajos-féle könyvnyomda tulajdonosa különösen a népies irodalom terén fejtett ki nagy tevékenységet s igen nagy összeköttetése volt az Amerikába szakadt magyarokkal, a kiknek óriási mennyiségben szállította évenként a hazafias és népies irodalom termékeit. Saját házában berendezett nagy könyvnyomdájában állandóan száz embert foglalkoztatott, akiknek nemcsak főnöke, hanem nemes szívé atyja volt.

— **A „huszárhadnagy.”** Volt már szó lapunkban is *Kohn* Sándor budapesti kereskedősegédéről, akit a szélhámosságok, de közönséges lopások több fajtája juttatott börtönbe. — Egyszer kabátlopásért 6 hónapra, azután csalásért 8 hónapra ítélték. Sok ízben volt már letartóztatva, de bizonyítékok hiányában kiszabadult. Sokszor hordott huszártiszti egyenruhát is, s mint ilyen sikerült neki tisztítarsaságokba is elegyedni s családokat elkövetni. Most is ezért került a budapesti rendőrség elé, mely előzetes letartóztatásba vette.

— **Egy tengernagy halála.** *Bisenz-Pisek* állomáson — mint jelentik — a ma délben megérkező vonatból egy orosz tengernagy holttestét szállították ki. A tengernagy Sabastopolból

Olaszországba akart utazni és a vasuti kocsiban hirtelen meghalt. Az elhalt *Vassiljevics Fedorov* 60 éves nyugalmazott orosz tengernagy. Feleségével és leányával utazott, midőn szívszélhűdés érte.

— **Megmérgezett rabnő.** A napokban történt, hogy a kolozsvári ügyészégi börtön egyik czellájának nőlakóját, *Hanza* Juliannát, örültségi tünetek miatt a tébolyintézetbe vitték. *Lechner* dr. egyetemi tanár megvizsgálta a leányt és észrevette, hogy bár az örültség tünetei tényleg mutatkoznak, nem közönséges tébolyodási esettel van dolga. Lefektette a leányt egy asztalra és miután bélmosást végzett rajta, megállapította, hogy *Hanza* Juliannát *mérges szerekekkel* elbódították és az örültsége csak időleges téboly. A leány, miután a különféle ellenszereket beadták neki, magához tért, s a hozzá intézett kérdésekre, teljes normális gondolkozásmódra valló feleleteket adott. Elmondta, hogy napokkal ezelőtt a fogolytársnője, *Topán* Juonné neki valami füveket adott, hogy azokat megegye. Ezt gyanútlanul meg is tette, de azután óriási főfájást érzett és kábulttá lett. Ettől a pillanattól kezdve, nem emlékszik semmire, s csak most érzi újra jól magát. Az ügyészség a leány vallomása alapján, kutatást tartott abban a börtönben, a hol *Topán* Juonné van elzárva s a szoba egy sarkában *nagy mennyiségű mérges hatású növényt találtak felhalmozva.* A mérgező asszony ellen már folyamatba tették a vizsgálatot.

— **Öngyilkosság késsel.** *Rinke* János pécsi szül. 39 éves nős reszelővágó ma hajnalban borzalmas módon ölte meg magát Budapesten. Nagy konyhakéssel föl-vágta a hasát, úgy, hogy pár perc alatt meghalt. A bonczoló intézetbe vitték. Tettének oka valószínűleg az, hogy már régóta gyógyíthatlan gyomor-bajban szenvedett.

— **Magyar név.** *Groszman* Gyula aradi illetőségű, ugyanottani lakos vezetéknevének „Gerő”-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Lófarkához kötött fiu.** A középkor legkegyetlenebb halálnevei közül való halállal mult ki Bács-Almászon *Jankovics* Ferencz 14 éves béresgyerek. A fiu a réten őrzött egy alig négy esztendősi ficzánkölő lovat. Az ebéd után álom lepte meg. Elhatározta, hogy lefekszik a fiúba, de szeretete volna előbb biztosítani a lovat, nehogy elszaladjon. Hosszu, vékony kötelet vett elő s annak egyik végét többszörösen átkötötte a derekán, a másik végével pedig szintén többszörösen átkötötte a ló farkát. Most aztán úgy hitte, hogy nyugton alhatik. Mély álomba merült már a fiu, mikor a ló megvadult valamitől és vad futásnak eredt, árkon-bokron ránczizálva maga után a farkához kötött béresgyereket. A mezőn dolgozó munkások messziről látták, hogy valami élő lény föl-fölugrik a ló után, aztán ismét a földhöz vágódik, de nem is gyanították, hogy most vész el a béres-gyerek a legborzasztóbb halállal. A ló aztán árokba került, odaránczizálódott a béres-gyerek is, akit holtra rugdosott. A fiu borzasztó halála élénk részvétet keltett Bács-Almászon.

— **Meggyilkolt korcsmáros.** Vérlázító gyilkossági eset történt Rétfaluban. F. hó 7-én este — mint levelezőnk írja — két vándorló érkezett Rétfaluba s a korcsmáros engedélyével a korcsma udvarán lévő fészterben huzták meg magukat éjszakára. Mikor a korcsmáros aludni ment családjával együtt, a két vándorló feltörte az udvarra nyíló korcsma-ajtót, azon behatoltak s az ott levő asztal pénztárfiókját feszítették fel. hova aznap este, mikor a vándorlok bent háltak a korcsmában, nagyobb összeget helyezett el. *Barsay* korcsmáros a zajra fölébredt és gyertyával a kezében bevilágított a korcsmaszobába. Ekkor az egyik vándorló melléje ugrott és egy baltával, mit az udvarról hozott magával, úgy fejbe ütötte hogy rögtön eszméletét veszve elesett. A zajra a megrémült korcsmárosné sikoltozni kezdett, mire a gyilkosok a pénztárfiókban ta-

lált pár forinttal elmenekültek. *Barsay* a halántékán kapott sérülés következtében *meghalt.* A csendőrség, a mint az esetről értesült, nyomban megindította a nyomozást, de a tetteseket még eddig nem sikerült elfogni.

— **A halál utjai.** New-Yorkban a halál utjainak azokat a pontokat nevezik, ahol az utcai forgalom csakugyan halálos veszedelemmel fenyegeti már az embereket. Legveszélyesebb az átjárás a Broadway és a 14-ik utca keresztezésén, amelyet *halálos kanyarulat*nak neveznek, valamint a 36-ik utca és a 6-ik Avenue keresztezése, amelyet a new-yorkiak *halálos sarok*nak neveztek el. Legfélelmezbetűző pont a halálos kanyarulat, mely borzalmas nevet annak a sok szerencsétlenségnek köszöni, amely ott minduntalan megesik. Abban az időben, amikor még a villamos kocsik nem voltak mentőkészülékkel ellátva, nem mult nap, hogy ezen a sarkon végtelen balesetek ne fordultak volna elő. Sőt még mostanában is elég sűrűn gázol el a *száguldó nyaktóló*, mint ahogy a villamosokat New-Yorkban is nevezik, kevésbé óvatos járókelőket. Minden huszadik pillanatban egy-egy villamos kocsi száguld itt ellenkező irányból a szivszorongva jobbra-balra tekingető gyalogjáró közönség között. A csengő átható csilingelése, az utcai árusok kiabálása, a kocsisok figyelmeztető kiáltása még növeli a zavart és izgalmat. Sok véres jelenet játszódott már le a halálos sarkon, de nem kevésbé sűrűn találkozunk itt az önfeláldozás és hősiesség példáival is. Ezen helyen halt meg hősi kötelességtudással. *Irving* Haughd-ling rendőr. Két nőt akart átkísérni az utca pokoli zürzavarában. Az asszonyok mint megrontentek és ijedtükben egy száguldó villamos elé lökték vezetőjüket, akit összezúzva vettek ki a villamoskocsi kerekei közül. Ez egy példa a sok közül, mert a rendőr, akit erre a helyre állítanak, nem ok nélkül számol le az életével. Természetes, hogy ilyen veszélyes helyre a legügyesebb rendőröket rendelik ki, akiket a villamos-társaság külön erre a célra alkalmazott emberei némileg támogatnak súlyos kötelességeik teljesítésében. Nem kevésbé hirdeti hely az ugynevezett Hoodoo-vonal (szerencsétlen vonal) is, amely a 6-ik Avenuetől a halálos sarokig terjed. Sok érdemes és tekintélyes ember lelte már ezen a vonalon halálát. A newyorkiak valóságos órangyalnak tartják *Sextont*, az ott állandóan őrködő óriás termé- tü rendőrhivatalnokot, aki már sok embert mentett meg a kinos haláltól. Csak az ő vasnyugalmának, ritka lélekjelenlétének és óriási erejének köszönhető, hogy ezen a veszélyes helyen aránylag csak kevés szerencsétlenség történik. A 26-ik utca torkolatánál szintén elég nehéz feladatuk van a bátor *kékkabátosoknak*, amint a lakosság a rendőröket nevezi. Itt esti öttől hétig mesés arányokat ölt a forgalom. Itt zuzta agyon nemrég a villamoskocsi *Henry* Newtont, a dugdag spiritisztát. Legtöbb gondot okoznak a rendőröknek az idegenek, mert ezek csaknem kábultan rohannak a veszedelemben, míg a newyorkiak többnyire óvatosak. Sok a baj a klubból hazatérő hölgyekkel, akik az utcán is élénken csevegnek.

— **A tökéletesség netovábbja.** Egy városnak egyik fogadó-jában, amelyet nemrégiben új gazda vett át, a következő hirdetés olvasható:

Itt mindaz a kényelem megtalálható, amit az embernek az otthona nyújt, de ennek minden felelőssége nélkül. Minden vendégtől, ha megérkeznek, megkérdezik, megvan-e elégedve a fogadó fekvésével. Ha nincs megelégedve, rögtön új helyzetbe lehet hozni az épületet. Minden vendég kaphat első emeleti sarkoszobát a homlokzaton. Minden szobában vannak meleg és hideg fürdők, gáz- és villamos világítás, telefon, tele-, fono-, kinemato- és egyéb „gráfok”, az összes napilapok a világ minden részéből, tüzelző, biliárd, varrógép zongora és egyéb modern intézmények. Minden nemzet- és fajbeli pinczerek. Minden vendég a legjobb helyet kapja a table d'hotelnál, ahol a legfürgőbb pinczér szolgálja ki. Aki reggelijét nem kapja elég forrón, vagy öt percnél tovább kell valamire várakozni, keretik, hogy az irodában jelenkezzenek. Gyermekek a legnagyobb elragadtatással fogadtatnak be. A kedves kicsikék a drága szőnyegen kedvük szerint

hanczurozhatnak. Különös örömmel fogadjuk, ha a gyermekek a külön erre a célra beszerzett rózsafabutorokat faragványokkal látják el. Örömmel engedjük meg nekik, hogy éjjel-nappal verjék a zongorát, hogy az előcsarnokban és a folyosókon rablót és pandurt játszanak, hogy a lépcsőn lebukfenczezzenek és azután torkuk szakadtából visitsanak, hogy a zsebüket desszerttel megtömjék, szóval olyan fesztelenül viselkedjenek, amint azt a gyöngéd szívű mamák csak kívánják. Egy föltétlenül diskkrét pinczér szívesen visze a hölgyeknek a szobájukba is puncsot és forró grogot. — Minden hölgy elsőrangú szépségnek ismertetik el és hercegnői bánásmódban részesül. A titkár olyan sokoldalú zseni, hogy mindenki meg lehet elégedve vele. Tud billiardot, lawn-tennist, whistet és skatót játszani, mindenkor rendelkezésére áll a hölgyeknek, apró bevásárlásokra, kész bármikor arra, hogy a gyermekekkel játszódzók és a fiatal lányokkal firteljen. Az uraknak szabad berugni akár mindennap és ilyen állapotban káromkodhatnak és krakélereskedhetnek tetszésük szerint. Szívesen fogadjuk, ha a pinczér fejéhez hozzá vágják a kancsót, vagy a cipőhuzót, örülünk, ha az olvasóteremben kétértelmű vicceket mondanak, ha az ujonnan érkezett hölgyeket erősen megfixirozzák és más hasonló dolgoknak. A fogadó tulajdonosa pedig személyes inzultusnak veszi, ha a vendég a távozásakor a fejéhez nem vágja a számlát azzal, hogy csaló, zsebmetsző, hogy soha többé hozzá nem száll s hogy minden ismerősét óva inti majd tőle!

Ebből a plakátból könnyen látható, hogy a fogadás a hozzá szálló vendégektől elvárja, hogy értsék a tréfát.

— **Egy milliomos tanácsai.** Mr. Russel Sage, a világ nagyobb vasuti vállalkozója jó tanácsokkal szolgál a meggazdagodáshoz. Nem árt az ilyen tanácsokat meghallgatni, hátha sikerül a révükön milliókhoz jutni. Mert lám Sage mint inasgyerek kezdte meg a pályát, amely végül a milliomosság dicső rangjára emelte őt. Alaptőkéje két keze volt. Saját állítása szerint a „pénzcsinálás művészete“ tulajdonképpen nem is művészet, ahhoz mindenkinek kell értenie, akinek normális esze van. Szükséges azonban hogy némely szabályokat szem előtt tartunk. E szabályok pedig: becsületesség, mértékletesség, pontosság és türelem, pontos betartása az üzleti és házi rendnek. Ez öt elv alapköve annak a csodának amit szerencsének neveznek. Aki tehát szerencsétlen, csak önmagának tulajdoníthatja gondjait. Természetes dolog, hogy nem minden sikerül a szerint, amint tervezzük; hidegvér és kitartás a hibákat kiegyenlítheti. Mily gyakran halljuk — mondja Sage — hogy minden téren sok az eszmítő. Különösen ipar és kereskedelem terén. Ezért csakugyan nem árt, ha egyetemeket is végezz, hogy szélesebb látókörhöz jutva, észrevehesse azt a talajt, amely kizsákmányolható. Ebből azonban nem az következik, hogy csak az egyetemek nyújthatnak tapasztalatot és életfilozófiát. Sőt a példák éppen azt bizonyítják, hogy a legtudományosabb emberek legkevesébbé jutnak vagyonhoz. Fáradság, pénz- és idővesztés az, amit az egyetemek okozhatnak. Üzletembernek legtanácsosabb minéi kevesebbet az iskolában tanulni. Néhány évi tanulás után a fiatal ember válaszszon magának valami hivatást, de szabad idejében olvasson tanulságos könyveket, újságokat és folyóiratokat. Egy kissé tág lelkiismerettel hamarabb juthat ugyan az ember vagyonhoz, hanem az ingadozó aiap csakhamar napvilágra jut s a szerencsének vége. Az igazi ok, amelynél fogva nagyszámú sokat ígérő karriér és vagyon elpusztul, túlságos hajhászása e gyönyörnek. Hanem ami egy nagy vagyon felépítéséhez mérhetetlenül nagy erő, az: egy intelligens és együttérző asszony. Persze — fejezi be végül a szerencsés milliomos — mindenki nem lehet milliomos, de minden ambiciozus fiatalembernek hatalmában van, hogy idővel eredeti tőkéjét megtízszerezze.

— **A kavics evő hölgy.** A Béla-tér városi látványosságai között előkelő szerepet vitt az a bódé, melynek Rózsa Sándor az igazgatója. A 80 éves atléta és egyéb csodák között megbámulták Lukács Lajosné, kinek az volt a mestersége, hogy kavi-

csokat evett. A vásár elmúltával a „társulat“ többi tagjai elmentek Aradról, míg a kiflaszterozott gyomru primadonna itt felejtkezett. Most úgy esik szó róla, hogy részegen fekve találtak az utcán és felkísérték a városházára. A rendőrség kitiltotta Aradról.

— **A szofták cigarettje.** Rendőrök és tüzoltók azon vitatkoznak most, hogy szabad-e dohányozni a Vigszínház buffetjében? Ez a konfliktus emlékezetbe juttatja azt a zajos színházi estét, amikor a Népszínház buffetjében is dohányoztak egyszer.

A török-orosz háboru idejében történt, amikor a török ifjakat mámoros lelkesedéssel ünnepelte a főváros. Szücs pátri s néhány jókedvű őszjóság a Népszínházba is elkalauzolta a keleti vendégeket s persze a zsufolt ház nem fogyott ki az ovációból.

— Csokjasa! Eljen! — hangzott minduntalan s a törökök páholyát csoportosan ostromolták a lelkesedők.

Az első felvonás után a jogászok fölvitték a szoftákat a cukros boltba. Konyak, likőr és hűsítő bőven fogyott s utána a törökök siettek cigarettre gyujtani. Irózatos rémület támadt erre a nézőtérén. A közönség nagy része el-sietett a színházból, sokan pedig rohantak értesíteni a rendőrséget a veszedelemlről. A cukros boltban ezalatt sűrűn kavargott a dohányfüst s a törökök vigan cigarettáztak. A rendőrség azután úgy intézte el a nagy konfliktust, hogy lezáratta a cukrosboltnak a színház bel-sejébe nyíló ajtóit, de előbb minden török mellé két embert is állított, aki azt leste, hogy a kedves vendég mikor dobja el a cigarettjét. A szofták ezt is udvariasságnak nézték, s a cigarettvéget leső kísérelőket kintálgatták:

— Tessék sodorni egy egész cigarettet, a vége már úgy sem jó, arra nem érdemes rágyujtani.

Csak később világosították fel őket, hogy micsoda nagyszabású tüzrendőri kihágást követtek el a vendégjog örve alatt. Ettől fogva bárhova mentek, mindig megkérdezték előbb, hogy szabad-e rágyujtani?

— **Ajándéktárgyak** szebb, dusabb, elegánsabb választékban és olcsóbban sehol sem kaphatók, mint Porter Vilmosnál, a koronás áruházban. A helybeli és vidéki közönség minden rétege már régen bizalommal és különös előszeretettel fordul meg ebben a szolidaságról híres üzletben.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán ötezer koronát nyert a 6259, kétezret a 85.164 és 9744, ezret a 33.122 számú sorsjegy.

— **A részegeskedés vége.** Fischer János budapesti napszámos az éjjel részeg fővel ment Krisztina-körút 6. szám alatt levő lakására. Úgy látszik, hogy fürdeni akart, de valamikép belefuladt a fürdőkádjába. Fejjel a vízben holtan találtak meg ma reggel. Bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruánztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Egy kereskedő öngyilkossága.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 12.

Egy általánosan ismert, derék, becsületes ember ma hajnalban öngyilkossá lett Pécsen. Egyrészt régi gyógyíthatatlan baja adta kezébe a gyilkos fegyvert, de hozzájárult ehhez az is, hogy virágzó üzletében az utóbbi időben érzékeny hanyatlás mutatkozott.

Klobucsár Mihály fűszerkereskedő ma reggel 3 órakor a Buza-téren kétszer a homlokába lött. Veszélyes sebével beszállították a kórházba. Klobucsár már évek óta szívbjában szenvedett és betegsége az utóbbi időben egyre súlyosabbá, aggasztóbbá vált. Tegnap délután nagyon rosszul érezte magát és családja elhatározta, hogy ma beviszik őt a kórházba.

Klobucsárnak a Király-utca 47. szám alatti házában van az üzlete. Ő maga rendszerint az üzlet mellett lévő kis szobában aludt éjszaká-

nak idején, mert a régi épületen az ajtók nem a legjobbak, attól tartott mindig, hogy egyszer majd csak feltörik üzletét. Daczára súlyos betegsége, még tegnap éjjel sem mondott le arról, hogy szokott ágyát el ne foglalja az üzlet mellett levő kis szobában. Családja ugyan-ezen épület emeleti helyiségében lakik. Felesége az egész éjjelt álmatlanul virrasztotta át, nyugtalan volt férje miatt.

Alig hogy virradt, fél négy lehetett, mikor lement a boltba megnézni, hogy van az ura. Az ágyát üresen találta az asszony. Rosszat sejtve, azonnal értesítette erről fiait. Az egyik fiu nyomban leszaladt a kórházba, mert az első perczen azt hitték, hogy apjuk az éj folyamán annyira rosszul érezte magát, hogy egyedül, anélkül, hogy őket felzavarta volna ál-mukból, bement ide, mint a hogy ezt előre már tervezték. A fiu hamarosan visszatért a kórház-ból: az apja nem jelentkezett ott. Most keresésére indultak a városban. Nagyobbik fia, a malom-utczán át vette utját, a temetőbe akart kimenni. Mélyen bent az utcában szemközt jött vele apja. Jobb kezét vérző homlokán tartotta az öreg ember. Fia ijedten kérdezte tőle, hogy honnan jön, mi lelte?

— Nézd csak — felelte Klobucsár — egy ember rám támadt botjával és bevverte a fejemet.

Fia most átkarolta támolygó atyját és így vezette, de alig tettek ötven lépést, az öreg ember összeesett. Most bérkocsit hozatott Klobucsár József, beültette megsebzett atyját és vele együtt a kórházba hajtattott.

A fiu természetesen elhitte, a mit apja mondott, hogy őt ismeretlen ember megtámadta. Mikor a kórházban az erősen vérző embert levetkőztették, zsebéből egy hatalmas revolver hullott ki és így az orvosok azonnal tudták, hogy itt tulajdonképpen öngyilkosság forog fenn. Hogy minden kételyt eloszlassanak, nyomban értesítették a rendőrséget. A rendőrbiztos előtt bevallotta Klobucsár, hogy maga lött kétszer a fejébe. Csak épen ennyit tudott még mondani, mert azután már elvesztette eszméletét és többet nem is tért magához. Egy órával később meghalt.

Klobucsár mint egyszerű kucséber került Pécsre hazájából Gottscheéből. Néhány évig járta a külvárosok korcsmáit, aztán mikor ezt megelégette, déli gyümölcskereskedést nyitott egy jártabb utca kapuja alatt. Virágzó, jól jövedelmező kis üzlet fejlődött ebből. Mindenki szívesen kereste fel őt, különösen kávéban csinált óriási forgalmat. Egyszerre 3—4000 forintnyi értékben hozatta kávészükségletét Hamburgból és más kikötőkből. Nagyobb forgalmat csinált kávéjával tíz más fűszerkereskedőnél. És a vevők egyre nagyobb számmal tódultak hozzá. Klobucsár ekkor azt hitte, most egy bolt helyiséget is elbir az ő üzlete. De ezzel már nem igen tudott megbirkózni és üzletkedvét nagyban megakadályozta betegsége is, mely egyre súlyosabb jellegűt öltött. E kettős baj elől keresett menedéket a halálban.

Özvegye és 8 gyermeke gyászolja. Két leánya már férjnél van. Gottschee mellett, pátriájában kis birtoka volt, melyet évenként fölkeresett.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Kati gyereki ki! Simon Sándor aradi péksegéd mondta ezt egy szép nyári estén a Rákóczy-utca 20., számú ház előtt, melyben Freivald Amália szobaleány lakott. A szobaciczát értette a Kati alatt, kit ezenkívü egyéb ide nem írható nevekkel is csalogatott.

— Kati gyereki ki! — kiáltotta egyre másra,

miig végre megjelent a leány a kapu alatt és az üveges kapu kitört ablakabláján keresztül leöntötte a péklegényt. Ez eddig egészen közönséges história lenne, ha a lány vízzel öntötte volna le, azonban az edényben szóda oldat volt, melytől Simon egyik szeme világát elvesztette s a másik szeme is olyan állapotba jutott, hogy azóta kórházban fekszik. Még ilyen formán se lenne a történet olyan érdekes, mint amilyen. A szobalány ugyanis nem akarta ennyire megbüntetni a csufolódo péklegényt s csupán vizet szánt a képibe, nem pedig szódát. Így állította ezt a rendőrségnél s ezt vallotta az ügyben ma megtartott végtárgyaláson a törvényszék előtt is. Elmondta, hogy esett a tévedés. A konyha polczára, hol máskor a vizes bögre szokott állani, ma véletlenül került a másik, a szódás és ő — a sötétben ezt kapta fel és ezzel öntötte le a legényt. A kir. ügyész, miután a vallomást tanúk is igazolták, a vádat elejtette s a törvényszék megszüntette az eljárást a szobalány ellenében, ki a történet óta vizsgálati fogságban ült. Most már csak az esetben vennék fel újból az ügyet, ha Simon, ki baja miatt meg nem jelenhetett a tárgyaláson, kívánja a leány megbüntetését.

§ **Ellenség helyett a barátot.** Régóta ellenséges viszonyban állott Mandl István lipótfalvi lakos Winkler Mihálylyal, Tavaly november 5-én este Winkler többek társaságában a korcsmában mulatott, a hova később Mandl is betévedt. Leült egy külön asztalhoz és hallgatagon tűrte, a mint ellensége többiek előtt szidalmazta. De megfogamzott benne az a gondolat, hogy majd megtanítja Winklert tisztességre. Kilopózott a korcsma elé és midőn éjfélkor Winkler társaival hazafelé tartott, utánok ment és ellenségét többször hátra szúrta a sötétben. Mily nagy lett azonban megdöbbenése, midőn a halálosan megsebzettben nem ellenségét, hanem jóbarátját, Stróbl Ferenczet ismerte fel, a ki a helyszínen meg is halt. A szombathelyi törvényszék szándékos emberölés büntetéseért vonta felelősségre Mandl Istvánt és őt 6 évi fegyházra ítélte, mit a győri tábla és ma a kir. kuria szüneti tanácsa, Bolgár Emil bíró előadásában szintén megerősített.

§ **Akit senki se ismer.** Megemlékeztünk már Adamik Jánosról, ki Eleken elkövetett betörése miatt jutott az aradi törvényszék elé. A vádlott széles Magyarországon egy ismerősét tudta megnevezni, de az is meghalt már. Nem emlékezett egyetlen lakására sem s egyáltalában semmire, ami előző életére világot vetett volna. A törvényszék mindezekből azt látta, hogy a vádlott valami körözött bűnös és nem akarja elárulni kilétét. A napokban felakarták szállítani a fővárosi államrendőrséghez, hogy talán ott megismerik, mire azután bevallotta, hogy Vincze István az igazi neve s kiderült, hogy a kecskeméti törvényszék váltóhamisításért két évi fegyházra ítélte. E büntetés elől bujdosott. Jász-Kara-Jenőn élő feleségét is, kitől hat élő és tiz elhalt gyermeke van, elhagyta. Elsem bujdosott volna, mondta, ha össze nem vesz az asszonnyal a miatt, hogy ennek a községbeli csendőr őrmesterrel viszonya volt. Az aradi törvényszék a betöréses lopásért, melyhez még az öt tetten érő rendőrök elleni fegyver használat járult, három évi fegyházra ítélte. Ha az ítélet jogerőssé válik, a kecskeméti törvényszék büntetését az ujjakkal összbüntetésben egyesítik. Vincze védője Révész Mór dr. volt.

§ **A „muszka.”** Így csufolja az utca népe Budapesten az egyenruhás postakocsisokat. E miatt az ártatlan hangzású szó miatt annyi véres verekedés volt már, hogy el sem számítható. A múlt év szeptember 2-án történt egy ilyen sajnálatos eset. Táskai István, a postakocsisok ismeretes és annyiszor kifogásolt gyorshajlásával neki ment Káizer szücs-mester kocsijának és összezúzta annak lámpáját. E

miatt Káizer kocsisa, Németh Sándor rákiáltott a fiatal postakocsisra:

— Muszka! Kell-e három kanál babelevés?

Táskai dühbe jött s ostorával végigvágott Némethen, a ki erre megragadta és lerántotta a kocsibakjáról. Rövid, de heves dulakodás támadt közöttük, a melynek folyama alatt Táskai, ostorának boldogabb végével nehányszor rávágott Németh fejére s azután felugorva kocsijára, elvágtatott. Németh a kapott ütlegek következtében 10 percnyi idő alatt kiszenvedett a dulakodás színhelyén. A budapesti büntetőtörvényszék haláltokozott súlyos testi sértés büntetése miatt vonta felelősségre Táskait és azért egy évi börtönrre ítélte, mit a tábla 2 esztendőre emelt fel. A kir. kuria ma Szentimrey bíró előadása alapján helybenhagyta a tábla ítéletét.

NAPIREND.

Július 13. Péntek. Róm. kath. naptár: Jenő, Margit. — Protosztáns naptár: Jenő, Margit. — Görög-keleti naptár (június 30.): 12 apostol. — A nap két 4 óra 1 perczkor, nyugszik 7 óra 38 perczkor — A hold két 7 óra 58 perczkor, nyugszik 5 óra 5 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 752.5 milliméter, délután 2 órakor 752.4 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 14.8, délután 2 órakor C° + 19.3. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 4, délután 2 órakor DN. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult, esik, dörög. Csapadék az utóbbi 24 órában 8 milliméter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Helyenként csapadék, hőemelkedés.

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, -vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Július 14. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása a gainai csúcsra. — Kórállatorvosválasztás Csermőn — Gőzgépezetük és kazánfűtők vizsgája.

Július 15. Az aradi hentesek kölcsönös kárbitozító szövetségének közgyűlése délután 4 órakor (Ipartestület.) — Az aradi kerékpárklub kirándulása Magyarádra. — Az oratórium-egylet rendkívüli közgyűlése délelőtt 11 órakor (Schreyer-konzervatórium)

Augusztus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken.

Szeptember 12-13. Országos pinczergyűlés Aradon.

Vigalmi naptár:

Július 14. Az aradi tánczkedvelő ifjúság táncvizsgálma (Sarló-utca 3. szám.)

Július 15. Az aradi dalegylet népünnepélye (Városliget.) — Az aradi szabómunkások szakegyletének júliusa (Csálai erdő.) — Hangverseny és táncvizgálm Gyorokon. — Az aradi iparosifjak önképző- és betegsegélyző egyletének műkedvelői előadással egybekötött táncvizgálm (Új-Arad, Martini-vendéglő.)

Július 22. Az aradi cigányzenészek egyrészének júliusa (Csálai erdő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népünnepélye (Városliget.)

KÜLÖNFÉLÉK.

□ **Felfedezett mükincs.** Bagdad és Damaszkus között egy barlangban aranyból és ezüsből készült, drágakövekkel kirakott ágyat találtak. Az ágy, mint a rajta levő feliratból kitűnt, valamikor Eleonora angol királynéé volt, ki férjét elkísérte a kereszties hadjáratba. A remek butordarab, mely valóságos mükincs, hatszáz esztendeig volt elrejtve a barlangban.

□ **Honnan tudja.**

— Kisasszony, az ön haja teljesen olyan, mint kedves anyjé volt!

— Honnan tudja ezt?

— Hogyne tudnám, hiszen kedves anyja tőlem vásárolta!

□ **A horgász.** Különös körülmények között fogott el a minap a párisi rendőrség egy olyan embert, akit már körülbelül két év óta keresett. Ruyffelaere pénztárosról ran szó, aki körülbelül két év előtt 200.000 frank elsikasztása után elűnt A párisi rendőrség mindenütt kerestette a sikkasztót a világ minden részében, de nem tudtak ráakadni. Közben in contumaciam el is ítélték kétévi fegyházra és 50.000 frank pénz-büntetésre. A rendőrség az ítéletet az aktákhoz csatolta s most már a véletlenül bizta a sikkasztó kézrekerítését. S a véletlen segített a párisi rendőrségen. A sikkasztót most már elfogták, de oly helyen, ahol nem keresték: Pá-

risban. A Szajna partján akadtak rá, mikor szépen — horgászott. Ez volt kedvencz foglalkozása mindig s szokése óta mindennap, amikor csak tehetette, kiment a Szajna partjára horgászni. Hanem — úgy látszik — a horgászás nagyon sokba kerülhetett neki, mert már csak 14.000 frankot találtak nála.

□ **Tervek.** A jegyesek a szép jövőről beszélgetnek.

Völegény: Falun nyaralunk. Lesz majd kis kocsink, hogy kísértálassuk a babákat.

Menyasszony (pirulva): Igen; vegyünk majd omnibuszt.

□ **A világ leggazdagaba csecsemője.** Egy Brovn John nevű amerikai milliomos ujszülött gyermeke kétségtelenül a leggazdagabb csecsemő az egész világon. Nemrég keresztelték meg az ujszülöttet s az ünnepség napját azzal akarta emlékeztetéssé tenni az örvendő apa, hogy vagyonának egy részét nyomban odaajándékozta neki — átíratott u yanis a csecsemő nevére negyven millió koronát.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

E. L. Arad. A tiz év előtt megejtett népszámlálás hivatalos adatai szerint Aradnak 1890. december utolsó napján 41,945 lakosa volt és pedig 19,877 férfi, 22,068 nő. A nők száma tehát akkor jóval felülhaladta a férfiakét.

Czingár. Arad. Az ön humoreszkje nem humoreszk ugyan, de legalább szomorú, ráadásul pedig közölhetetlen.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Az aradi kereskedelmi és iparkamara** az alábbiakat közli: A m. kir. posta- és távirdata-intézet céljaira 1901—1903 évekre, évenként szükséges mintegy 24.000 darab telítésre alkalmas nyers fenyőfa oszlop szállítására vonatkozó zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb f. évi augusztus hó 10-én déli 12 óráig a kereskedelemügyi miniszterium segédhivatali igazgatóságához nyújtandók be. Az aradi, valamint a gyulai kir. törvényszékek s annak területéhez tartozó kir. járásbíróóságok részére az 1901. és 1902. évekre szükséges irodai anyagszerek szállítására vonatkozólag a szóbeli verseny tárgyalás az aradinál f. évi augusztus hó 9-én d. e. 9 órakor, a gyulainál f. évi augusztus 25-én fog megtartatni a kir. törvényszéki irodai igazgató hivatali helyiségében, mely határidőig a zárt ajánlatok is benyújtandók.

— **Fizetéseképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Felmann Mórné, Budapest. — Braun Vilmos, Pruszkai. — Salzer József, Gyöngyös. — Balog és Böhmer, kereskedő cég Budapest — Kann Félix Bács. — Janhuber Emilia, Hohenstadt.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. július 12.

Magyar aranyjárdék 4 $\frac{1}{2}$ %	96.25
Magyar koronajárdék 4 $\frac{1}{2}$ %	91.—
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	100.50
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	99.60
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.20
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereséménysorsjegy kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	138.50
Osztrák papírjárdék	97.25
Osztrák járdék ezüst	97.—
Osztrák járdék arany	96.25
Koronajárdék	96.75
1860-iki államsorsjegyek	134.50
Osztrák-magyar bankrészevény	1720.—
Magyar hitelbank részevény	701.—
Osztrák hitelintézet részevény	680.—
Osztrák-magyar államvasut	667.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.30
Német birodalmi márka	118.55
London	242.25
Páris	96.50

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 12.

Délitőzsde. Buzakinál csekély, vételkedv jó. Szilárd irányzat mellett 20,000 métermázsa került forgalomba, 5 fillérig magasabb áron. Egyéb gabonaneműek közül tengeri szilárd, repce magasabb, árpa nyugodt, zab változatlan, rozs forgatom nélkül. Időjárás borus, változó.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.87—7.88
Rosz októberre	6.89—6.90
Zab októberre	5.24—5.25
Tengeri júliusra	5.85—5.86
Tengeri augusztusra	5.82—5.83
Tengeri 1901. májusra	4.82—4.84
Repce augusztusra	13.30—13.40

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.82—7.83
Rosz októberre	6.86—6.87
Zab októberre	5.85—5.86
Tengeri júliusra	5.23—5.24
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1901. májusra	—
Repce augusztusra	—

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	677.50
Magyar hitelrészvény	696.—
Leszámitolóbank részvény	462.—
Rima-Murányi vasmű részvény	532.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	664.—
Közuti vasut	590.50
Városi vasut részvény	301.—

S z e s z ű z e t.

— Július 12. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter %/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 12. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 89—90 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 94—95 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 93—94 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 93—94 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredetű (Stachi) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 94—95 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 93—94 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 92—93 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám. Július 9-én volt készlet 44390 darab, július 10-én főlhajtatott 118 darab, július 10-én elszállított 749 darab, július 11-én maradt készletben 43757 darab. Uzlét: Kissé kellemesebb.

REGÉNY-CSARNOK.

Modern Ophélie.

— Regény. —

Fordította: Liptai Imre.

121

(Folytatás.)

Larion herceg úgy itt, mint a külföldön a legtisztéletreméltóbb állásokat viselte. Ő, valamint a bátyja is, Mihály, eközben igen nagy lábon éltek és barátait szinte megvakították azzal a művészettel, hogy hogyan kell a pénzt az ablakon kidobni.

Amikor aztán teljesen kivolt merítve a kincses bánya, rábeszéltek szegény Mihályt, hogy vegye el Aglaét. Larion hercegre nézve pedig egy kapóra jött örökség rendbehozott mindent. Mihály halála után Lariont nevezték ki gyermekeinek a gyámjává, — egy leány és egy fiu maradt. Most csaknem megszakítás nélkül testvérének a családjával él. A sógor-nőjének a közelléte természetesen elviselhetet-

len rá nézve és szívéből lenézi szegény teremést. No, de az igazat megvallva kevés asszony is van, aki olyan szegény volna kellemben, észben és szívből.

— De Ásanin, te ugylátszik megfélekezdel arról, hogy ő hozzá készülünk, — szolt Gundurow.

— Eh, mit, — szolt a másik könyvedén, — én csak az igazságot mondom. Különben várd meg, amíg magad is megismered. Ő szegény Mihályt fokról-fokra tönkretette, habár istenítette. Larion hercegnek nincs ilyen türelme, gyakran fogcsikorgatva látja Aglaének a bolondságait és olyankor a beszéde éles és vág mint a borotva.

— Hiszen te egy élő családi krónikás vagy — mondá Sergius Gundurow. — Honnan tudod mind ezeket a részleteket?

— Ő, innen is, onnan is, mindenünnen. Aztán meg tudnod kell, hogy Nadejda Teodorownával nagyon jó viszonyban vagyok.

— Ki az a Nadejda?

— A hercegnő felolvasónője, Trakwin leány egy hölgy, aki a fiataliságot már messze elhagyta.

— Tehát ismét egy a te áldozataidból.

— Sajnos igen. De hidd el, nem én vagyok egyedül a hibás. Nem tudom, hogy hogy nem, de ugylátszik, én nagy hatással, szinte varázslattal voltam rá nézve! . . . Egyébként ennek a kis viszonynak most megvan a jó oldala is, a Hamlet előadásra ugyanis hiányzik egy duemank és most befolyásomat arra fogom felhasználni, hogy rábírom őt a szerep átvételére.

— A Sastunow család, amennyire én tudom a téli hónapokat Moszkvában tölti? — kérdé Sergius Gundurow, hogy barátjának indiskrét beszédét más utra terelje.

— Igen. Aglaé nagy fájdmára, aki Szt.-Pétervárott szeretett volna tündökölni, de Larion herceg hallani sem akar erről a városról, ahol mindig szolgálatban kellene lennie. Mindazonáltal nyakaskodva ragaszkodik a tervéhez, amelynek egyébként elegendő oka is van, mert jól tudja, hogy Moszkvában nem egyhamar találhat alkalmas férjet a fiatal Luia hercegnő számára. És hogy visszatérjek az első témára, hát ezt a szindarabot éppen az ő tizenkilencedik születésnapjának az alkalmából akarjuk előadni és Aglaét, valamint az egész szereplő személyzetet boldoggá teszed azzal, ha részt vesz. Isten tudja miért, fejébe vette, hogy klasszikus darabot adjanak elő és majdnem egyhangulag Hamlet-re szavaztak. De éppen Hamlet-ünk hiányzik és erre, amint már mondtam, te vagy az egyedüli alkalmas akvizíció.

— Tényleg, — gondolta magában Sergius Gundurow, — a változatosság kedvéért mért ne használnám ki ezt a ritkán kínálkozó élvezetet. Hiszen csak kell egy kis szórakozás is a sok tanulás között, mert az ember még az esztét veszti.

Fölemelkedett a kocsiában és örömpesve nézett szét az országuton, amely mint egy széles szürke szalag huzódott el a folyó partjain.

A folyó mentén, a keskeny ösvényen néhány katona ballagott csizmájukat a hátukon cipelve. Még korán reggel volt. A mezőség és a szabad természet minden vonzó tulajdonsága varázslatos erővel hatott a fiatal ember kedélyére. Olyan érzés töltötte be a szívé, amely keveréke volt a fiatalos élet-örömmnek és annak a halvány sejtelennek, hogy valami szerencse várakozik reá.

— Igazad van, — szolt hirtelen a társához fordulva, — az életet nem szabad nagyon komolyan venni.

— Bizony nem. Élvezni kell tudni, — felelé a másik nyomatékkal. Csak, hogy már annyira vagyunk, hogy belátod ezt! Az ördögbe azzal a melankolikus kedélytelenséggel. Azt hiszed, nekem nem volna okom a busulásra? De óvakodom attól, mint a tüztől. Már régen meggyőződtem arról, hogy nincs haszontalanabb foglalkozás mint mikor az ember saját sötét gondolataival tépelődik.

Asanon egy időben látogatta a moszkvai egyetem Gundurowal és mindjárt kezdettől fogva tartós barátságot kötött vele. Mialatt azonban Gundurow nagy szorgalommal végezte bölcsészeti tanulmányait, azalatt Ásanin az élvezetek minden rendű és rangu tömkelegébe

dobta magát, egyik bolond stikliit a másik után követte el és összes bolond dolgait azzal tetézte be hogy az első tanév vége felé elvett egy idős leányt, aki, — amint mondta, — egy orosz románcznak érzésteljes éneklésével ejtette rabjává.

Ez az asszony aztán rövid, viharos féltékenységi jelenetekről hangos házasság után meghalt és hátrahagyta a husz éves özvegy embert, aki most már nem érzett egyéb hivatást, mint örülni az életnek. Így élt gondtalanul és anélkül, hogy egyszer is komolyan gondolt volna a pályájára, jövőjére. Amikor meg a pénze mind eluszott, akkor ép oly gondtalanul adóságot csinált. Egyetlen reményét egy nagy örökségbe helyezte, ez azonban nem akart jelentkezni és így az idejét, részint a színházakban, részint pedig azon a számtalan rendezvous-on töltötte el, melyek megszerezték neki „a moszkvai Don Juan“-nevet.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Július 12. —

Fehér Kereszt szálloda. Lauffer Sámuel utazó Bécs. — Márkus Zsigmond utazó Budapest. — Gaál Zsigmond kereskedő Budapest. — Leövy Sámuel utazó Budapest. — Vadas Rudolf utazó Budapest. — Tuhrmann Gyula utazó Pécs. — Zahman Róbert kereskedő Bécs. — Wamo Ferencz utazó Pirna. — Kossák József fényképész Temesvár. — Ziegler Ferencz kereskedő Prága. — Biró Imre kereskedő Budapest. — Deutsch Gusztáv kereskedő Bécs. — Hartmann Lajos utazó Budapest. — Fischer Jozsef utazó Budapest. — Schreiber Károly kereskedő Budapest. — Dedenyi J. honvéd százados Budapest. — Risse Vilmos utazó Bécs. — Pósfay Sándor magánzó Komárom.

Vass szálloda. Kovács Sándor vállalkozó Lugos. — Buczkó N. tanító Komlós. — Román János jegyző Sajó. — Popovics János lelkész Konop. — Lugosan Samson tanító Nagylak. — Bergl József utazó Bécs. — Lukács Márton bérlő Budapest. — Stan Stefan lelkész Vaszolya. — Popovics György lelkész Nádas. — Argyelán Filimon tanító Kiszindia. — Muntján Péter tanító Bucsán. — Boscán György tanító Borossebes. — Lukács Tódor tanító Gyulavarsánd. — Csizmás Miklós tanító Gyulavarsánd. — Kohn József utazó Bécs. — Csokic Henrik utazó Bécs. — Csicsaki József utazó Bécs. — Daul Tivadar tanító Erdőhegy. — Buza István vendéglős Szeged. — Reiner Samu utazó Budapest. — Veber Mór utazó Bécs. — Boscai Miklós tanító Bogyeszt.

Központi szálloda. Sfassik Ferenczné ügyvéd neje. — Keller Akos ügyvéd és családja Nagy-Becskerek. — Falb Mátyás kereskedő Győr. — Lemberger Henrik kereskedő Bécs. — Diamant Herman utazó Bécs. — Hofmann Samu utazó Bécs. — Goldstein Bernát kereskedő Bécs. — Stern Ignác utazó Budapest. — Lepiat József lókereskedő Bécs.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

2315—1900. pm.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy az Arad szab. kir. városi legtöbb adót fizetők névjegyzéke az 1886. évi XXI. t.-cz. 25. szakasza értelmében a folyó évi július 13-tól július hó 20-ig terjedő 8 napon át hivatalomban közszemlére kitétetik, ahol azt az érdekeltek megtekinthetik, s az elleni felszólamlásai-katezen 8 nap alatt hozzám benyújthatják.

Aradon, 1900. július hó 11-én.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

1475—1900. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Leipnicker Mór kunágotai lakos végrehajthatónak, Stunpf József, Lemayer Erzsébet és Zellner Mihály végrehajtást szenvedett elleni 130 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Almás-Kamarás községben fekvő, a 67. számú tkvben A + 1. sor. 82. hrsz. ház és 1100 □-öl területű telek 1740 kor. az A + 7. sor a. 550 □-öl területű telek 144 kor. továbbá az alm.-kamarási 585. sz. tkvben A + 1. 36/b. hrsz. ingatlan 58 korona becsértékben ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi augusztus hó 17-ik napján d. e. 10 órakor Almás-Kamarás községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10⁰/o-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1900. évi márczius hó 12-ik napján.

Az aradi kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

2098 kir. tvszéki bíró.

9341—1900.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. városi közönsége által alkotott és a nagyméltóságú belügyminiszterium által jóváhagyott szervezeti szabályrendelet alapján, mely a kapitányi hivatalnak kötelességévé teszi a szabadban való fürdés megállását életbiztonsági szempontból, a Maros folyón a felállított szabadfürdőkön kívül való fürdést betiltom és felhívom a lakosságot, hogy a szabadban való fürdéstől tartózkodják, a szülőket és iparosokat pedig, hogy gyermekeikre illetve tanonczaikra e tekintetben szigorúan ügyeljenek, mert mindazok, kik a szabadban fürdenek szigorúan büntetettnek fognak, ha pedig serdületlen követi el a kihágást az 1879. évi XL. t.-cz. 27. §-a alapján a szülő vagy munkaadó iparos fog felelősségre vonatni.

Sarlot,
főkapitány.

15057—1900.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földművelésügyi ministeriumnak 46511/1900. szám alatt kelt leirata alapján felhívjuk szőlős gazdáink figyelmét arra, hogy az oly kénpor küldeményekre, melyek kizárólag a liszt-harmat (Oidium) nevű szőlőbetegség ellen való védekezésre vannak rendezve és az országos magyar gazdasági egyesület, a magyar mezőgazdák szövetsége, vagy valamely a rendeltetési hely szerint illetékes és erre feljogosított vármegye, illetve vidéki gazdasági egyesület továbbá törvényhatósági városok polgármesterei, Budapest székes főváros, illetőleg a kerületi előjárók, illetve a törvényhatósági közigazgatási bizottságok útján a vármegyei alispánok által kiállított igazolványok alapján kerülnek feladásra, a m. kir. államvasutak vonalain tetszés szerinti mennyiség feladásánál az a) osztály díjtétele vagyis ugyanazon viteldij kedvezmény lesz alkalmazandó, mely a philoxera és peronospora viticola ellen való védekezésre használt szénkéneg, kékgalicz, vasgalicz stb. küldeményekre az említett vonalakon a m. kir. államvasutakon érvényben lévő helyi áru díjzabásában foglalt XIX. sz. kivételes díjzabás szerint rendszeresítve van.

Arad, 1900. június hó 27.

A városi tanács.

Másolat. 8002—1900. kh. sz.

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1892. évi márcz. hó 5-én 14837. sz. a. kiadott és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében ez idén is köz tudomásra juttatom, hogy június hó 1-től augusztus 1-ig eső vasárnapokon az alább elősorolt ipari munkák és kereskedelmi üzletek csak 10 óráig gyakorolható, ugymint:

1. a gépiparnál a sürgős és használatlan javítási munkák;
2. a kisiparnál a sürgősen rendelt javítási munkák;
3. a mészáros, hentes és kolbász készítő iparnál az elkészítés, elárusítás és szállítás;
4. a pékiparnál az áru elkészítése és szállítás;
5. bank- és váltóüzletek;
6. boltok: minden kereskedelmi, elárusító és szolgálatkövetítő üzletek;
7. borkereskedések;
8. cselédszerző üzletek;
9. elárusító üzletek;
10. fehéritési iparnál;
11. fűszer-, rövidáru-, divat- és egyéb kereskedések;
12. vadkereskedések;
13. baromfi kereskedések és minden más hasonló nyári és kereskedelmi üzletekben az elárusítás és házhoz szállítás;
14. szatócs üzletek;
15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazottak irodabéli munkája.

Miről az érdekelteket azon hozzáadással értesitem a jelen hirdetmény útján, hogy mindazok ellen, kik az elősorolt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII. t.-cz. 6. §-a értelmében fog a büntető eljárás folyamatba tétetni.

Kelt Aradon, 1900. évi június hó 1-én, a város rendőrkapitányi hivatala.

Sarlot Domokos s. k.,
főkapitány.

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

17466—900./I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének kezelése alatt álló vonalokon az összes épületekben és melléképületekben levő patkányok és egerek teljes kiirtására ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdetlik.

A feltételek a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A szerződés 1900. évi augusztus hó 1-től egy évre, vagyis 1901. évi július hó 31-éig kötöttetik.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és „Ajánlat a patkányok és egerek kiirtása tárgyában” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1900. évi július hó 14-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános igazgatási (I.) osztályánál nyújthatók be.

Bánatpénz fejében 80 azaz nyolczvan korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi július hó 13-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen letétektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a megajánlott évi általánösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1900. június hó 30-án.

A magy. kir. államvasutak
aradi üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

27190. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghivatik.

állomás	1900. július
Budapest Dunapart	19-én
Fiume	19-én
Pécs	19-én
Szeged	20-án
Kassa	20-án
Debreczen	23-án
Kolozsvár	23-án
Csaba	23-án
Budapest Józsefv.	24-én
Kecskemét	24-én
Eszék	24-én
Szabadka	25-én
Zágráb	25-én
Pápa	25-én
Budapest ny. p. n.	26-án
Arad	26-án
Nagyvárad	26-án
Szatmár	30-án
Miskolcz göm. p. u.	30-án
Pozsony	30-án
Győr	31-én
Veszprém	31-én.

Budapest, 1900. július hó 1-én.

Az igazgatóság.

Magy kir. államvasutak.

97186—900. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Szeged állomáson f. é. július hó 17-én d. e. 9 órakor.

Arad állomáson f. é. július hó 31-én d. e. 9 órakor.

Budapest, 1900. július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. királyi államv. üzletv. Szegeden

15711—1900. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak alólírott üzletvezetősége nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalain alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnok-gyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálatközben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok-gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruhadarabok a következők:

1. Nyári zubbony.
2. Tavasz és őszi zubbony.
3. Téli zubbony.
4. Nyári nadrág, sötétkékes-szürke vagy drapp színű posztóból.
5. Tavasz és őszi nadrág.
6. Téli nadrág.
7. Tavasz és őszi felöltő.
8. Téli felöltő.
9. Nyári sapka.
10. Nyakra való.
11. Keztyű.
12. Karkötő.

Az 1—8 tét. alatt felemlített ruhadarabok készítéséhez megkívánható felső kelmék szállítása a magy. kir. államvasutak igazg. által biztosítva lévén, tartozik azon czég, ki az 1—8 tét. alatt felsorolt ruhadarabok elkészítésével megbízatni fog, a szükséges felső kelméket jelen pályázati hirdetmény kiegészítő részét képező részletes feltételekben megnevezett honi gyárban és árban beszerezni.

Ezen ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszerezhetők az alólírott üzletvezetőségénél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírottan az ajánlattal együtt következő felirattal ellátva:

„Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítése iránt 1900. évi július hó 17-ike déli 12 óráig az alólírott üzletvezetőséghez benyújthatók vagy posta útján beküldendők, hova is bánatpénz képen, mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálgni, 400 kor. készpénzben vagy értékpapirokban 1900. évi július hó 16-án déli 12 óráig beküldendő.

Az alólírott üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott egységárakra — szabadon választhasson és fogadhasson el.

A magy. kir. államvasutak
üzletvezetősége Szegeden.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

= Nyomtatványokban =

ha **izlést** keres és **pontos időben** kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést

az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

melynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegy bekötéseket olcsó árban vállal és különösen disz-munkák elkészítésében remekel.

Pontosság.

Diszkrét izlés.

Tartós munka.

**Mindamellet
olcsó árak!**

Szóval: teljes megalégedés, úgy hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.